

Izglītības un zinātnes ministrija

IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES MINISTRIJAS 2018. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

2019

SATURA RĀDĪTAJS

I PAMATINFORMĀCIJA.....	3
1.1.JURIDISKAIS STATUSS.....	3
1.2.GALVENĀS POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI	3
1.3.PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES.....	3
II FINANŠU RESURSI UN TO IZLIETOJUMS.....	5
III DARBĪBAS REZULTĀTI UN SNIEGTIE PAKALPOJUMI.....	6
3.1.VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS JOMA	6
3.1.1. Vispārējā izglītība	6
3.2.2. Iekļaujošā izglītība.....	9
3.2.3. Pedagogu izglītība	10
3.2. PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA UN PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA.....	12
3.2.1. Profesionālā izglītība	12
3.2.2. Pieaugušo izglītība.....	14
3.3. AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA	15
3.4. ZINĀTNE.....	19
3.5. SPORTS	21
3.6.VALSTS VALODA	23
3.7.JAUNATNE	24
3.8. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA UN ES LIETAS	25
3.9. STRUKTŪRFONDU INVESTĪCIJAS.....	28
IV PĀRSKATS PAR MINISTRIJAS VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS	
SISTĒMĀM.....	32
4.1.Nozares vadība.....	32
4.2. Informācijas tehnoloģiju attīstība.....	33
V PĒTĪJUMI UN IEKŠĒJAIS AUDITS	35
5.1. Pētījumi	35
5.2. Iekšējais audits	36
VI PERSONĀLS	37
VII KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU	38
7.1.SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA	38
7.2.SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU	38
VIII 2019. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI	39

PAMATINFORMĀCIJA

1.1. JURIDISKAIS STATUSS

Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk – ministrija) ir vadošā valsts pārvaldes iestāde izglītības, zinātnes un sporta nozarē, kā arī jaunatnes politikas un valsts valodas politikas jomā. Ministrijas funkcijas ir izstrādāt izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politiku, organizēt un koordinēt izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas īstenošanu, kā arī veikt citas ārējos normatīvajos aktos noteiktās funkcijas, lai veicinātu izglītotu, fiziski un garīgi attīstītu, patriotiski noskaņotu personību attīstību, veidotu vienotu Latvijas sabiedrību.

Ministrija nodrošina sabiedrības informēšanu par izglītības sistēmas aktualitātēm, pieņemto lēmumu skaidrošanu un saikni ar sabiedrību, ievērojot komunikācijas procesa labākās tradīcijas un pārskatāmas valsts pārvaldes darbības pamatprincipus.

1.2. GALVENĀS POLITIKAS JOMAS UN DARBĪBAS VIRZIENI

Galvenās ministrijas politikas jomas, nozares un darbības virzieni ir:

- izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas īstenošanas vispārējā vadība;
- vispārējās izglītības, vērtībizglītības un interešu izglītības politika, kvalitāte un pārvalde;
- profesionālās izglītības, tālākizglītības un mūžizglītības politika, kvalitāte un pārvalde;
- augstākās izglītības un zinātniskās darbības politika, kvalitāte un pārvalde;
- sporta politika un pārvalde;
- vienotas valsts politikas izstrāde jaunatnes politikas nozarē un tās koordinēta īstenošana;
- valsts valodas politika un pārvalde.

1.3. MINISTRIJAS PADOTĪBĀ ESOŠĀS IESTĀDES

Izglītības kvalitātes valsts dienests ir ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas reģistrē izglītības iestādes, zinātniskās institūcijas un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējus un uztur šos reģistrus; licencē izglītības programmas (izņemot interešu izglītības, pieaugušo neformālās izglītības un augstākās izglītības studiju programmas); nodrošina vispārējās un profesionālās izglītības (izņemot augstāko profesionālo izglītību) kvalitātes novērtēšanu; organizē ārpusformālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu; izsniedz pedagogu privātprakses uzsākšanas sertifikātus un nodrošina to uzskaiti, kā arī kontrolē un uzrauga izglītības procesa atbilstību nozari regulējošajiem normatīviem.

Studiju un zinātnes administrācija ir izglītības un zinātnes ministra padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno studiju un studējošo kreditēšanas politiku valstī, nodrošina kreditēšanas koordinēšanu un administrēšanu, nodrošina valsts pētījumu programmu un fundamentālo un lietišķo pētījumu administrēšanu.

Valsts izglītības attīstības aģentūra ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas īsteno valsts politiku Eiropas Savienības (turpmāk – ES) struktūrfondu, mūžizglītības, ārvalstu stipendiju un sadarbības programmu, Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu un grantu shēmu īstenošanā izglītības, zinātnes un pētniecības jomā, kā arī karjeras atbalsta jautājumos, piedāvājot konsultatīvu atbalstu un plašu informācijas klāstu par izglītības nozares attīstības iespējām Latvijā un Eiropā. Veic ES pētniecības un inovācijas pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” nacionālā kontaktpunkta funkcijas.

Valsts izglītības satura centrs ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas nodrošina mācību satura izstrādi vispārējā un profesionālajā izglītībā un pārrauga tā

īstenošanu, nodrošina mācību sasnieguma novērtēšanu valsts pārbaudījumos vispārējā izglītībā un valsts pārbaudījumu satura izstrādi un norisi profesionālajā izglītībā, kā arī koordinē atbilstošas mācību literatūras izstrādi, īsteno pedagogu profesionālo pilnveidi un nodrošina valsts valodas prasmju pārbaudi profesionālo un amata pienākumu veikšanai pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un ES pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai. Nodrošina Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētku sagatavošanu un norisi.

Latviešu valodas aģentūra ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir veicināt latviešu valodas – Latvijas Republikas valsts valodas un ES oficiālās valodas – statusa nostiprināšanu un ilgtspējīgu attīstību saskaņā ar dokumentā “Valsts valodas politikas pamatnostādnes 2015.-2020. gadam” noteiktajām prioritātēm;

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša valsts iestāde, kuras mērķis ir veicināt jauniešu aktivitāti un mobilitāti, līdzdalību jaunatnes brīvprātīgā darba, neformālās izglītības un jaunatnes informācijas programmās un projektos, kā arī veicināt jauniešu neformālo izglītību.

Latvijas Zinātnes padome ir ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes koleģiāla zinātnieku institūcija, kuras darbības mērķis ir sekmēt zinātnes, tehnoloģiju un inovāciju politikas īstenošanu un koordināciju, nodrošināt valsts budžeta finansēto zinātnisko pētījumu programmu (fundamentālie un lietišķie pētījumi un valsts pētījumu programmas) pieteikumu un rezultātu izvērtēšanas organizēšanu. Latvijas Zinātnes padome koordinē Latvijas Zinātnes padomes ekspertu tiesību piešķiršanu, kā arī Latvijas Zinātnes padomes Ekspertu komisiju darbību visās zinātnes nozaru grupās.

Latvijas Sporta muzejs ir izglītības un zinātnes ministra pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas veic Latvijas sporta kultūras mantojuma saglabāšanu un pētīšanu, kā arī Latvijas sporta vēstures popularizēšanu sabiedrībā.

Ministrijas padotībā ir arī Latvijas Zinātņu akadēmija, Elektronikas un datorzinātņu institūts, Fizikālās enerģētikas institūts, Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Latvijas Organiskās sintēzes institūts, Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts, Banku augstskola, Daugavpils Universitāte, Latvijas Jūras akadēmija, Latvijas Sporta pedagogijas akadēmija, Latvijas Universitāte, Liepājas Universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Rīgas Tehniskā universitāte, Ventspils Augstskola, Vidzemes Augstskola, Daugavpils medicīnas koledža, Jēkabpils Agrobiznesa koledža, Liepājas Jūrniecības koledža, Malnavas koledža, Olaines Mehānikas un tehnoloģijas koledža, profesionālās izglītības kompetences centrs “Rīgas Tehniskā koledža”, Rīgas Celtniecības koledža, Rīgas 1. medicīnas koledža, Aizkraukles Profesionālā vidusskola, Daugavpils Būvniecības tehnikums, Daugavpils tehnikums, Daugavpils Tirdzniecības profesionālā vidusskola, Jelgavas tehnikums, Kandavas Lauksaimniecības tehnikums, Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums, Ogres tehnikums, Priekuļu tehnikums, profesionālās izglītības kompetences centrs “Liepājas Valsts tehnikums”, profesionālās izglītības kompetences centrs “Rīgas Valsts tehnikums”, Rēzeknes tehnikums, Rīgas Mākslas un mediju tehnikums, Rīgas 3. Arodskola, Rīgas Stila un modes tehnikums, Rīgas Tirdzniecības profesionālā vidusskola, Saldus tehnikums, Smiltenes tehnikums, Valmieras tehnikums, Ventspils tehnikums, Murjāņu sporta ģimnāzija, sociālās korekcijas izglītības iestāde “Naukšēni”.

Ministrija ir valsts kapitāla daļu turētāja šādās kapitālsabiedrībās (uzņēmējsabiedrībās):

- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Bobsleja un kamaniņu trase “Sigulda””;
- Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Kultūras un sporta centrs “Daugavas stadions””;
- Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikums”;
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Sporta centrs “Mežaparks””;
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Tenisa centrs “Lielupe””;
- Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Latvijas Olimpiskā vienība”;

II FINANŠU RESURSI UN TO IZLIETOJUMS

2018. gadā ministrija nodrošināja tās pārziņā esošo funkciju sekmīgu īstenošanu piešķirtā valsts budžeta ietvaros, kā arī aktīvi piesaistīja dažādu ES politikas instrumentu un ārvalstu finanšu palīdzības instrumentu finansējumu.

1.tabula

Izglītības un zinātnes ministrijas valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2017. un 2018.gadā, EUR

Finansiālie rādītāji	Faktiskā izpilde 2017. gadā, EUR	2018.gadā	
		Apstiprināts likumā, plāns gadam (ar izmaiņām), EUR	Faktiskā izpilde, EUR
Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	710,782,693	761,126,910	751,886,149
Dotācijas	674,727,981	723,141,229	714,713,974
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	5,706,920	6,923,713	6,545,199
Ārvalstu finanšu palīdzība	29,553,437	26,831,752	26,644,271
Izdevumi kopā	702,100,447	775,492,041	748,461,722
Uzturēšanas izdevumi kopā	693,127,479	746,215,476	723,946,206
Kārtējie izdevumi	97,676,559	115,672,458	106,171,747
Procentu izdevumi	321,064	365,141	363,681
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	63,063,074	70,610,922	64,940,379
Kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	3,101,782	4,154,973	3,198,224
Uzturēšanas izdevumu transferti	528,975,000	555,411,982	549,272,175
Izdevumi kapitālieguldījumiem	8,972,968	29,276,565	24,515,516

III DARBĪBAS REZULTĀTI UN SNIEGTIE PAKALPOJUMI

3.1. VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS JOMA

2018. gadā turpinājās uzsāktās reformas izglītības satura un pedagogu darba samaksas pilnveidē, kā arī pedagoga profesijas prestiža paaugstināšanā un iekļaujošās izglītības attīstībā.

3.1.1. VISPĀRĒJĀ IZGLĪTĪBA

2.tabula

Finanšu resursu izdevumi vispārējās izglītības īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2018. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
01.00.00 Vispārējā izglītība	33,439,105	33,308,168
01.03.00 Sociālās korekcijas izglītības iestāde	840,441	840,441
01.05.00 Dotācija privātajām mācību iestādēm	7,704,864	7,618,425
01.07.00 Dotācija brīvpusdienu nodrošināšanai 1.,2.,3. un 4. klases izglītojamiem	18,799,556	18,796,532
01.08.00 Vispārējās izglītības atbalsta pasākumi	187,930	184,178
01.11.00 Pedagogu profesionālās kompetences pilnveidošana	1,275,253	1,250,195
01.14.00 Mācību literatūras iegāde	4,585,563	4,585,504
01.15.00 Sociālā atbalsta programma vispārējās izglītības pedagogiem	45,498	32,893
12.00.00 Finansējums asistenta pakalpojuma nodrošināšanai personai ar invaliditāti pārvietošanas atbalstam un pašaprūpes veikšanai	834,843	830,638

62.resora "Mērķdotācijas pašvaldībām" budžeta programmas: 01.00.00 "Mērķdotācijas izglītības pasākumiem" 05.00.00 "Mērķdotācijas pašvaldībām – pašvaldību izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām"	354,982,511	354,980,121
10.00.00 "Mērķdotācijas pašvaldībām – pašvaldību izglītības iestādēs bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām"		
99.00.00 Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem izlietojums		
Kopā	389,256,459	389,118,927

2018. gadā valdība apstiprināja [Pedagogu darba samaksas pieauguma grafiku](#), kas turpmāko piecu gadu laikā paredz pakāpeniski palielināt pedagogu atalgojumu, līdz 2022.gada 1.septembrim sasniedzot 900 eiro par zemāko darba algas likmi. Atalgojumu plānots palielināt pedagogiem vispārējā izglītībā, pirmsskolā, profesionālajā izglītībā, interešu izglītībā, kā arī augstskolās un koledžās. Vienlaikus grafiks paredz, ka finanšu līdzekļi pedagogu darba samaksas pieauguma nodrošināšanai tiek rasti no trīs avotiem - sakārtojot izglītības iestāžu tīklu, efektīvizējot izglītības procesu, kā arī piešķirot papildu finansējumu no pašvaldību un valsts budžeta, ievērojot solidaritātes un vienlīdzības principu. Saskaņā ar grafiku no 2018.gada 1.septembra pedagogu zemākā darba samaksa par likmi palielināta no 680 līdz 710 eiro.

Pieņemti arī Ministru kabineta (turpmāk – MK) [noteikumi par kārtību, kādā piešķir un administrē valsts sociālo atbalstu pedagogiem](#), kuriem pašvaldības vispārējās izglītības iestādes reorganizācijas vai slēgšanas gadījumā būs grūtības atrast darbu. Valsts sociālo atbalstu saņems pedagogi, kuriem līdz pensionēšanās vecuma sasniegšanai ir mazāk nekā trīs gadi un kopējais darba stāžs valsts un pašvaldības izglītības iestādēs, kas īsteno vispārējās izglītības programmas, ir vismaz 25 gadi, no kuriem pēdējie pieci gadi nostrādāti tajā izglītības iestādē, kura tiek slēgta vai reorganizēta. Sociālā atbalsta izmaksas tiek finansētas no Izglītības un zinātnes ministrijas šim mērķim izveidotas valsts budžeta apakšprogrammas. Līdz 2018.gada beigām šim mērķim pašvaldībām pārskaitīti 32 892 eiro, sociālo atbalstu saņēma 11 pedagogi.

Projekta Skola2030 ietvaros tiek īstenotas nozīmīgākās pārmaiņas izglītības satura jomā kopš valstiskās neatkarības atgūšanas, vienotā sistēmā un pēctecīgi visos izglītības posmos pārskatot mācību saturu un mācīšanas veidu, kādā skolotāji sadarbojas, organizē un vada skolēnu mācīšanos ikdienā.

Līdz 2018. gada 1. februārim turpinājās dokumenta “Izglītība mūsdienīgai lietpratībai: mācību satura un pieejas apraksts” sabiedriskā apspriešana. Pirmsskolas, skolas, augstskolas, pedagogu profesionālās asociācijas vai biedrības, pilsētu vai novadu pedagogu metodiskās apvienības, uzņēmēju asociācijas vai biedrības u.c. tika aicinātas apkopot savu biedru, kopienas viedokli un iesniegt oficiālus priekšlikumus Valsts izglītības satura centrā. Kopumā tika saņemti 887 dažādi priekšlikumi.

2018.gadā izstrādātas un valdībā apstiprinātas [jaunās pirmsskolas izglītības vadlīnijas](#) un [jaunais pamatzglītības standarts](#). Turpinājās jaunā satura un pieejas aprobācija 99 Latvijas skolās, visos Latvijas reģionos regulāri organizēti labās prakses un pieredzes semināri, kā arī mācības skolu un pirmsskolu vadības komandām.

Valdībā apstiprināti ministrijas izstrādātie [MK noteikumi par Eiropas Sociālā fonda \(ESF\) atbalstu digitālo mācību līdzekļu izstrādei jaunā mācību satura ieviešanai](#). Digitālo mācību līdzekļu izstrādei

kopumā plānoti gandrīz 1,9 miljoni eiro, no kuriem 1,3 miljoni eiro ir ESF finansējums. Visu apstiprināto projektu īstenošanas rezultātā ir jāizveido vismaz 50 digitālie mācību un metodiskie līdzekļi jaunā mācību satura ieviešanai pirmsskolas un pamatzglītības pakāpē.

2018.gada aprīlī stājās spēkā **grozījumi Izglītības likumā** un **Vispārējās izglītības likumā**, kas nosaka pakāpenisku pāreju uz mācībām valsts valodā valsts, pašvaldību un privātajās vispārējās izglītības iestādēs vidusskolas posmā un izmaiņas bilingvālajā izglītībā.

Sadarbībā ar sociālajiem un sadarbības partneriem - Latvijas izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības, Labklājības ministrijas, Veselības ministrijas, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas, Latvijas Pašvaldību savienības, pašvaldību izglītības pārvalžu, pašvaldību speciālajām internātskolām, Latvijas Vecāku kustības, skolu un pirmsskolas izglītības iestāžu pārstāvjiem ministrija izstrādāja grozījumus Izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā. Veiktie grozījumi sakārto un viennozīmīgi traktē normatīvos dokumentus - valsts izglītības standartu, izglītības programmas, mācību priekšmetu programmu paraugus, kas jo īpaši svarīgi, uzsākot kompetenču pieejā balstīta izglītības satura ieviešanu. Ir palielināta izglītības iestāžu autonomija, dodot iespējas skolas direktoram noteikt arī citas mācību organizācijas formas, ne tikai mācību stundu. Noteikti divi vispārējās vidējās izglītības iestāžu tipi – vidusskola un valsts ģimnāzija, no izglītības iestāžu tipoloģijas izslēdzot vakara (maiņu) vidusskolu un pašvaldības ģimnāziju. Grozījumi likumos veicina arī iekļaujošo izglītību, palielinot ikviena bērna līdzdalības iespējas mācību procesā, ārpusklases aktivitātēs un kultūras procesos.

19. jūnijā valdībā izskatīts informatīvais ziņojums «Par pašvaldību pieņemtajiem lēmumiem attiecībā uz pašvaldību izglītības iestādēm un to rezultātā plānotajiem finanšu ietaupījumiem, kas būtu novirzāmi pedagogu darba samaksai». 8. augustā valdība apstiprināja ministrijas sagatavoto rīkojuma projektu par papildu finansējuma sadalījumu pašvaldībām pedagogu darba samaksai no 2018. gada 1. septembra līdz 31. decembrim vispārējās izglītības iestāžu pedagogiem. Šī mērķa īstenošanai 2018. gadā piešķirti vairāk nekā 1,4 milj.eiro, kas sadalīti 88 pašvaldībām.

Valdībā apstiprināti ministrijas sagatavotie noteikumi “Kritēriji un kārtība, kādā valsts piedalās vispārējās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas finansēšanā vidējās izglītības pakāpē”. Tie paredz, ka no 2020.gada 1.septembra vidusskolām būs jāizpilda noteikti kvalitātes kritēriji, lai pašvaldības saņemtu valsts budžeta finansējumu vispārīzglītojošo skolu pedagogu algām. Atalgojuma palielināšana pedagogiem ir ministrijas prioritāte, kam jāiet kopsolī ar augstas izglītības kvalitātes nodrošināšanu ikvienā skolā, un vidusskolai jāspēj jauniešiem sniegt tādas zināšanas, kas absolventiem nodrošina visplašākās studiju iespējas Latvijā un Eiropā.

Lai pielāgotu vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi jaunajam vispārējās izglītības mācību saturam, projekta “Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi” ietvaros turpinājās vērienīgi izglītības iestāžu modernizācijas darbi.

2018. gadā sniegti saskaņojumi lēmumiem par 34 izglītības iestāžu reorganizāciju, 21 likvidāciju un 5 dibināšanu; 88 izglītības iestāžu direktoru pieņemšanu, 86 atbrīvošanu, kā arī 6 pārvaldes vadītāju pieņemšanas/atbrīvošanas saskaņojumi.

3. tabula

Galvenie pirmsskolas izglītības indikatori 2017./2018. mācību gadā un 2018./2019. mācību gada sākumā

Galvenie indikatori	2017./2018.	2018./2019.*
Bērnu skaits pirmsskolas izglītības programmās kopā, t.sk. bērnu skaits, kas īsteno obligāto pirmsskolas izglītību (bērni no piecu gadu vecuma)	96626	98658 (izmaiņas +2 032; +2,10%)
Bērnu skaits pirmsskolas izglītības grupās, kas īsteno obligāto pirmsskolas izglītību (bērni no piecu gadu vecuma)	38387	40098 (izmaiņas +1 711; +4,46%)

Izglītības iestāžu skaits, kuras īsteno pirmsskolas izglītības programmas	1005	971 (izmaiņas -34; -3,38%)
Pedagogu skaits pirmsskolas izglītības iestādēs	11525	11060 (izmaiņas -465; -4,03%)

* Operatīvā informācija no Valsts izglītības informācijas sistēmas

4.tabula

Galvenie pamatizglītības indikatori 2017./2018. mācību gadā un 2018./2019. mācību gada sākumā

	2017./2018.	2018./2019.	Izmaiņas	%
Izglītojamo skaits pamatizglītības posmā	177874	177610	-264	-0,15
Otrgadnieku skaits pamatizglītības posmā	1787	1894	107	5,9
Izglītības iestāžu skaits, kuras īsteno vispārējās pamatizglītības programmas, tajā skaitā speciālās izglītības iestādes, vakara (maiņu) skolas, profesionālās izglītības iestādes	772	738	-34	-4,41

5.tabula

Galvenie vispārējās vidējās izglītības indikatori 2017./2018. mācību gadā un 2018./2019. mācību gada sākumā

	2017./2018.	2018./2019.	Izmaiņas	%
Izglītojamo skaits vidējās izglītības pakāpē	37179	37014	-165	-0,45
t.sk. vakara un neklātienes programmās	8110	7854	-256	-3,16
Vidējās izglītības iestāžu skaits	363	349	-14	-3,86

3.2.2. IEKĻAUJOŠĀ IZGLĪTĪBA

Nodrošinot iekļaujošās izglītības pieejamību, 2018./2019.mācību gadā 371 vispārējās izglītības iestāde īstenoja speciālās izglītības programmas, un darbojās 54 speciālās izglītības iestādes. 12 speciālās skolas ieguvušas attīstības centra statusu un papildus speciālās izglītības programmu īstenošanai konsultē un izglīto speciālās izglītības jautājumos tās skolas, kuras iekļāvušas skolēnus ar speciālām vajadzībām, kā arī sniedz konsultācijas vecākiem. Izglītības iestādēs ir izveidota atbalsta sistēma, kur izglītības iestādes atbalsta komandas speciālisti (skolotājs logopēds, izglītības psihologs, speciālais pedagogs u.c.) sadarbībā ar mācību priekšmeta skolotājiem izvērtē bērna speciālās vajadzības un sniedz pedagoģisko atbalstu gan skolā, gan ārpus izglītības iestādes, kad izglītojamā speciālo vajadzību noteikšanā Valsts pedagoģiski medicīniskā komisijā vai pašvaldību pedagoģiski medicīniskajā komisijā iesaistītie speciālisti iesaka piemērotāko izglītības programmu un atbalsta pasākumus.

2018.gada 30.oktobrī darbu beidza starpinstitucionāla darba grupa izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām sniedzamo pakalpojumu izmaksu modeļa izstrādei. Saskaņā ar darba grupas uzdevumu izstrādāti kritēriji un prasības, kādas izvirzāmas vispārējās izglītības iestādēs, lai to īstenotajās pirmsskolas, vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības programmās uzņemtu izglītojamos ar speciālām vajadzībām, kā arī aprēķinātas nepieciešamās izmaksas atbalsta pasākumiem izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām. Sagatavots MK noteikumu “Prasības izglītojamo ar speciālajām vajadzībām uzņemšanai vispārējās izglītības iestādēs” projekts, kas izskatīts un atbalstīts 2018.gada 20. novembrī ministrijas struktūrvienību sanāksmē. Šis normatīvā dokumenta projekts apstiprināšanā valdībā tiks virzīts kopā ar 2020. gada valsts budžeta projekta pavadošajiem dokumentiem.

6.tabula

Galvenie iekļaujošās izglītības indikatori 2017./2018. mācību gadā un 2018./2019. mācību gada sākumā

	2017./2018.	2018./2019.	Izmaiņas	%
Izglītojamo ar speciālām vajadzībām skaits	12492	14011	1519	10,85
t.sk. speciālās izglītības iestādēs	5735	5708	-27	-0,48
t.sk. speciālajās klasēs pie dienas vai vakara un neklātienes skolām	1493	1475	-18	-1,21
t.sk. integrēti vispārējās izglītības iestādēs	5264	6828	1564	22,91

3.2.3. PEDAGOGU IZGLĪTĪBA

2018. gadā vairāk nekā 18 478 pedagogiem bija iespēja apmeklēt pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursus gan valsts budžeta, gan ESF finansētās vairāk nekā 70 programmās. Valsts budžeta finansētos profesionālās kompetences pilnveides kursus 13 dažādās programmās apmeklēja 10 222 pedagogi. Ir piešķirts valsts budžeta finansējums jauno pedagogu metodiskajam, profesionālajam atbalstam un kompetenču stiprināšanai, kā arī digitālu atbalsta materiālu izstrādei jaunā pedagoga iekļaušanai skolas darba vidē (pirmajos divos darba gados).

Lai sniegtu metodisko atbalstu iekļaujošās izglītības aspektu nodrošināšanai skolēniem ar mācīšanās, valodas, redzes, dzirdes, jauktiem attīstības, garīgās un smagas garīgās attīstības traucējumiem, 11 speciālās izglītības attīstības centriem piešķirts finansējums pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursu īstenošanai. Kopā kursus apmeklēja vairāk kā 1650 pedagogu.

Komplekss atbalsts vairāk nekā 4607 pedagogiem visās izglītības pakāpēs piedāvāts projektā “Kompetenču pieeja mācību saturā”. Mērķauditorija ir pedagogi, kas strādā izglītības iestādēs, kuras īsteno pirmsskolas un pamatskolas mazākumtautību izglītības programmas, kā arī vispārējās vidējās izglītības programmas, un pedagogi, kuri strādā lingvistiski neviendabīgā vidē. Atbalsts pedagogiem, īstenojot mācības latviešu valodā, notiek divos virzienos: latviešu valodas prasmes pilnveide un pedagogu profesionālās kompetences pilnveide, tai skaitā mācību un metodisko līdzekļu izveide un pieejamības nodrošināšana. Projektā pedagogiem tiek piedāvāta iespēja daudzveidīgi un intensīvi pilnveidoties gan latviešu valodas apguvesursos un metodikasursos, gan skolu sadarbības veicināšanas pasākumos, pedagogu sadarbības projektos (nometnēs), konferencēs, atbalsta un pieredzes semināros, jauno mācību un metodisko materiālu ieviešanas semināros.

2018.gada oktobrī mācības uzsāka 35 grupas Rīgā, Jūrmalā, Daugavpilī, Liepājā, Ventspilī, Ludzā, Zilupē, Jelgavā, Salaspilī (no 16 līdz 20 dalībniekiem grupā), tai skaitā 14 grupas mazākumtautību pirmsskolas izglītības iestādēs, 21 grupa pamatskolās un vidusskolās.

2018.gada oktobrī 11 grupām (20 dalībnieki grupā) sākās profesionālā pilnveide šādosursos:

1. “Latviešu valodas apguve pirmsskolā lingvistiski neviendabīgā vidē, īstenojot kompetencēs balstītu mācību saturu” (36 stundas);
2. “Latviešu valodas apguve sākumskolā: atbalsts pedagogam, strādājot lingvistiski neviendabīgā vidē” (36 stundas);
3. “Sociālās un pilsoniskās jomas satura un latviešu valodas integrētas apguves metodika, strādājot lingvistiski neviendabīgā vidē” (36 stundas);
4. “Atbalsts matemātikas un dabaszinību pedagogiem un skolēniem mācību procesa pilnveidošanai lingvistiski neviendabīgā vidē un pārejai uz mācībām latviešu valodā” (36 stundas);
5. “Kā mācīt un mācīties latviešu valodu aktīvā darbībā un sadarbībā” (24 stundas);

Latviešu valodas aģentūras finansētosursos iesaistījušies vairāk nekā 140 pedagogi.

2018. gadā tika veikts mērķtiecīgs darbs, lai īstenotu plānoto un palielinātu pedagogu skaitu, kas iesaistījušies *eTwinning* skolu sadarbības tīklā. Lai nodrošinātu pedagogu profesionālo pilnveidi, 2018. gadā organizētas dažāda līmeņa un tematikas mācības. 2018. gada laikā *eTwinning* reģistrējās 730 jauni lietotāji – vispārīzglītojošo, pirmsskolas, interešu, profesionālās, profesionālās ievirzes un speciālās izglītības iestāžu pedagogi un administrācijas pārstāvji, 24 skolas ieguva Eiropā atzīto “*eTwinning* skolas” statusu. 2018. gadā tika pārsniegts 6000 kopējo *eTwinning* platformas lietotāju skaits Latvijā. Kopumā platformā reģistrētas vairāk nekā 1100 izglītības iestādes. 3509 profesionālās izglītības iestāžu pedagogiem ESF finansējuma ietvaros piedāvāta iespēja pilnveidot profesionālo kompetenci dažādos semināros, profesionālās kompetences pilnveidesursos, stažējoties uzņēmumos.

2018. gada sākumā valdība apstiprināja ministrijas iesniegtos priekšlikumus konceptuāli jaunas pedagogu izglītības sistēmas veidošanai Latvijā. Jaunā sistēma būs balstīta sabiedrībai svarīgās vērtībās un atbildīs jaunajam mācību saturam. Pedagoģijas studiju programmu struktūru un saturu iecerēts veidot atbilstoši mūsdienīgas kompetenču izglītības prasībām, tajā skaitā tiks veidotas studiju programmas pedagoga profesionālās kvalifikācijas iegūšanai pēc iepriekš iegūtas augstākās izglītības.

7.tabula

Pedagogu skaits vispārīzglītojošajās dienas skolās 2018./2019. mācību gadā

Plānošanas reģions	Kopā	Sākumskolās	Pamatskolās	Vidusskolās	Speciālajās skolās	Vakara (maiņu) un neklātienes skolās
Kurzemes reģions	2729	162	1073	1141	291	62
Latgales reģions	2629	18	947	1398	238	28
Rīgas reģions	4507	319	1412	2505	242	29
Vidzemes reģions	3206	193	1235	1387	355	36
Zemgales reģions	2804	140	906	1386	226	146
Jēkabpils	246		66	162		18
Valmiera	572	108	28	333	103	
Daugavpils	965		119	738	108	
Jelgava	778	132	101	436	89	20
Jūrmala	664	97	142	371	36	18
Liepāja	897	90	82	610	83	32
Rēzekne	520	43		362	74	41
Ventspils	384	37	109	238		
Rīga	8308	209	823	6189	772	315
Centra rajons	890	48	143	548	114	37
Kurzemes rajons	1230	45	65	1102		18
Latgales priekšpilsēta	1997		306	1303	311	77

Vidzemes priekšpilsēta	2122	81	122	1649	176	94
Zemgales priekšpilsēta	1140	28	126	845	103	38
Ziemeļu rajons	929	7	61	742	68	51
Valstī kopā:	29209	1548	7043	17256	2617	745
2017./2018.m.g.	29540	1563	7285	17349	2581	762

3.3. PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA UN PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA

3.3.1. PROFESIONĀLĀ IZGLĪTĪBA

Profesionālā izglītība ir praktiska un teorētiska sagatavošanās darbam noteiktā profesijā profesionālās kvalifikācijas ieguvei un pilnveidei. Profesionālo izglītību pēc pamatzglītības ieguves var apgūt profesionālās vidējās izglītības programmās un arodizglītības programmās. Profesionālās izglītības iestādes piedāvā iegūt profesionālo kvalifikāciju arī vidusskolu absolventiem, mācoties atbilstoši iegūstamajam profesionālās kvalifikācijas līmenim, profesionālās izglītības programmās, kuru apguves ilgums ir no viena līdz diviem gadiem.

8.tabula

Finanšu resursu izdevumi profesionālās izglītības īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2018. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
02.01.00 Profesionālās izglītības programmu īstenošana	74,574,075	73,876,929
02.04.00 Programmas "Latvijas skolas soma" īstenošana	152,943	138,857
Kopā	74,727,018	74,015,786

2018. gadā ar ESF atbalstu ieviesta un pilnveidota nozaru kvalifikācijas struktūra, izstrādātas moduļārās profesionālās izglītības programmas, mācību līdzekļi, iegādātas simulācijas iekārtas. Pilnveidotas 14 nozares kvalifikācijas struktūras, izstrādāta kvalifikācijas struktūra mākslas nozares dizaina un radošo industriju sektoram, izstrādāti profesiju standarti un profesionālās kvalifikācijas prasības. 2018. gada 9. oktobrī pieņemti MK noteikumi Nr. 626 Noteikumi par obligāti piemērojamo profesiju standartu un profesionālās kvalifikācijas prasību sarakstu un tajā iekļauto profesiju standartu un profesionālās kvalifikācijas prasību publiskošanas kārtību.

Valdībā apstiprināti ministrijas sagatavotie grozījumi MK 2016.gada 15.jūlija noteikumos Nr.483 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.5.1.specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt kvalificētu profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu skaitu pēc to dalības darba vidē balstītās mācībās vai mācību praksē uzņēmumā" īstenošanas noteikumi". Grozījumi atvieglo uzņēmēju iesaisti darba vidē balstītās mācībās (DVB mācības) – tie vienkāršo procedūras saistībā ar profesionālās izglītības

iestāžu audzēkņu individuālo aizsardzības līdzekļu nodrošināšanu, kā arī audzēkņu apdrošināšanu pret nelaimes gadījumiem.

Tāpat valdībā apstiprināti ministrijas izstrādātie [grozījumi Pedagogu darba samaksas noteikumos](#), kas nodrošinās konkurētspējīgu un amata prasībām atbilstošu profesionālās vidējās izglītības iestāžu direktoru darba samaksu, zemāko mēneša darba algu pielīdzinot koledžu direktoru zemākai mēneša darba algai. Noteiktas septiņas koledžu un profesionālās vidējās izglītības iestāžu direktoru zemākās mēneša darba algas likmes grupas atkarībā no izglītojamo skaita izglītības iestādē.

Eiropas profesionālās izglītības Prasmju nedēļas ietvaros ministrija sadarbībā ar Profesionālās izglītības biedrību 31. oktobrī organizēja Latvijā līdz šim vēl nebijušu pasākumu - [jauniešu forumu "Mūsdienīga profesionālā izglītība Latvijā"](#). Tajā jaunieši demonstrēja savus talantus un panākumus, piedalījās paneldiskusijās ar politikas veidotājiem, darba devējiem un akadēmiskās vides pārstāvjiem. Tāpat 2018. gadā turpinājās projekts "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros", kura laikā jauniešiem vecumā no 17 līdz 29 gadiem bija iespēja bez maksas gada/pusotra gada laikā profesionālās izglītības programmās iegūt darba tirgū pieprasītu profesiju. Jauniešu garantija piedāvāja arī DBV mācības, kuru ietvaros jauniešiem bija dota iespēja vairāk nekā pusi mācību laika pavadīt reālā darba vidē pie darba devēja.

2018. gadā Latvijas komanda starptautiskajā jauno profesionāļu meistarības konkursā *EuroSkills 2018* ieguva divas zelta medaļas, vienu sudraba medaļu un 4 ekселences medaļas, kopvērtējumā ierindojoties 7.vietā 28 valstu komandu konkurencē.

Ar ESF atbalstu turpinājās arī profesionālās izglītības iestāžu, profesionālās izglītības kompetenču centru personāla kvalifikācijas pilnveides pasākumi: cilvēkresursu un stratēģiskā plānošana, pieaugušo izglītība, sadarbības veicināšana ar darba devējiem, administratīvo un vadības kompetenču pilnveide, digitālā prasība.

Lai palielinātu kvalificētu profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu skaitu pēc to dalības DBV mācībās vai mācību praksē uzņēmumā, 2018. gadā turpinājās ESF finansētais projekts «[Profesionālo izglītības iestāžu audzēkņu dalība darba vidē balstītās mācībās un mācību praksēs uzņēmumos](#)» (SAM 8.5.1), kuru īstenoja Latvijas Darba devēju konfederācija (turpmāk - LDDK) sadarbībā ar profesionālās izglītības iestādēm un uzņēmumiem. Projekta pirmajā īstenošanas gadā - 2017.gadā - DVB mācībās tika iesaistīti 300 audzēkņi, bet 2018.gadā – 1199 audzēkņi. LDDK ir noslēgusi sadarbības līgumu ar 38 profesionālās izglītības iestādēm. Tajās 2017./2018. mācību gadā kopā mācījās 25 699 audzēkņi. Saskaņā ar LDDK sniegto informāciju SAM 8.5.1.projekts DVB mācībās ir sasniedzis MK noteikumos "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.5.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt kvalificētu profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu skaitu pēc to dalības darba vidē balstītās mācībās vai mācību praksē uzņēmumā" noteiktos iznākuma rādītājus, līdz 2018. gada 31. decembrim DVB mācībās iesaistot 907 izglītojamus.

Valsts izglītības satura centrs sadarbībā ar ministriju un sociālajiem partneriem ir izstrādājis uzņēmējiem saistošas 32h un 72h kursu programmas, lai veicinātu kompetentu un atbilstošu iesaisti DVB mācību īstenošanā. No 2017.gada septembra līdz 2018.gada decembrim 924 personas ir uzsākušas un pabeigušas 100, 80, 72 vai 32 stundu kursus VISC īstenojamā ESF projekta "[Profesionālās izglītības iestāžu efektīva pārvaldība un personāla kompetences pilnveide](#)" (Nr.8.5.3.0/16/I/001) ietvaros, iegūstot nepieciešamo pedagoģisko kompetenci DVB mācību īstenošanai uzņēmumā. Kursi īstenoti Krāslavā, Cēsīs, Jelgavā, Liepājā, Jēkabpilī, Rīgā, Madonā, Ventspilī, Saldū, Daugavpilī, Kuldīgā, Ogrē, Valmierā, Rēzeknē, Dobelē, kas deva iespēju mācīties tuvāk dzīves un/vai darba vietai. Nozaru pārklājuma aspektā DBV mācībās vērojama ievērojami lielāka aktivitāte neražojošajās nozarēs (piemēram, skaistumkopšana, tūrisms). Salīdzinot labi rezultāti ir metālapstrādes un mašīnbūves jomā, kā arī poligrāfijas (drukas) nozarē, bet nepieciešams kāpināt apjomu tādās svarīgās nozarēs kā kokapstrāde, būvniecība, elektroiekārtas, enerģētika, transports, loģistika, ķīmiskā rūpniecība un citās tautsaimniecībai būtiskās nozarēs, kurās paredzams darbaspēka trūkums. Par to tika diskutēts Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes (PINTSA) 2018.gada 12.decembra sēdē, lemjot, ka jāstiprina transporta, enerģētikas, kokrūpniecības un ķīmiskās rūpniecības nozaru iesaiste DVB mācībās.

2018. gadā tika pilnveidota DVB mācību vadītāju sagatavošana – gan integrējot jau aprobētas pieejas, gan veidojot jaunas mācību formas un saturu ar ES fondu un ES Erasmus eksperimentāla projekta "Jaunu pieeju izmēģināšana prakšu vadītājiem skolās un uzņēmumos darba vidē balstītās mācībās

(TTT4WBL)” atbalstu. ES TTT4WBL projekta ietvaros pēc vienotas metodikas (mācības tandēmā) tiek sagatavoti DVB mācību vadītāji izglītības iestādēs un uzņēmumos. 2018.gadā pēc šādas metodikas sagatavoti 300 DVB mācību vadītāji. Projekta ietvaros uzsākta reģionālo uzņēmumu kartēšana, kas ļaus īstenot šo uzņēmumu sekmīgāku sadarbību ar novada profesionālās izglītības iestādēm, tādējādi veicinot reģionālo attīstību un konkurētspēju. Turpinājās arī Baltijas valstu sadarbība profesionālās izglītības jomā.

Ņemot vērā profesionālās izglītības jaunās prioritātes Latvijā un Eiropā, ministrija 2018.gadā sadarbībā ar partneriem Latvijā un ārvalstīs ir īstenojusi semināru ciklu par inovāciju un ekselenci profesionālajā izglītībā. Laba sadarbība šajā jomā izveidojusies ar UNESCO Latvijas nacionālo komisiju, organizējot kopīgus seminārus par inovāciju profesionālajā izglītībā Valmierā un Jelgavā, iesaistot semināru darbā arī novada uzņēmējus un nevalstiskā sektora pārstāvjus.

9.tabula

Galvenie profesionālās izglītības indikatori 2017./2018. mācību gada sākumā un 2018./2019.mācību gadā

Galvenie indikatori	2017./2018.	2018./2019.
Izglītojamo skaits izglītības iestādēs, kuras īsteno profesionālās izglītības programmas	28528	27161 (izmaiņas -1367; -4,79%)
Izglītības iestādes, kuras īsteno profesionālās izglītības programmas	59	60 (izmaiņas +1; +1,69%)
t.sk. Izglītības un zinātnes ministrijas padotībā esošās izglītības iestādes	31	31 (izmaiņas 0; 0,00%)
t.sk. pašvaldību izglītības iestādes	8	8 (izmaiņas 0; 0,00%)
t.sk. privātās izglītības iestādes	7	8 (izmaiņas +1; +14,29%)
t.sk. citas, piemēram, citu ministriju padotībā esošas izglītības iestādes	13	13 (izmaiņas 0; 0,00%)

► 3.3.2. PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBA

Balstoties uz Eiropas Komisijas ieteikumiem par pamatkompetencēm mūžizglītībai, ES Erasmus+ programmas projekta “Nacionālie koordinatori Eiropas programmas īstenošanai pieaugušo izglītībā” ietvaros 15 nozaru eksperti noteica nepieciešamās vispārējās prasmes nozarēs strādājošajiem. Profesionālās izglītības iestāžu ekspertu darba grupas ir izstrādājušas 26 pieaugušo izglītības moduļus vispārējo prasmju apguvei (<http://www.muzizglitiba.lv/node/198>). Moduļu veidošanā iesaistīti 86 nozaru eksperti, veidota izpratne par vispārējām prasmēm, sniegts metodiskais atbalsts profesionālās

izglītības kompetences centriem pieaugušo izglītības satura izstrādē un īstenošanā, izveidotas paraugprogrammas pieaugušo izglītībai.

2018. gada 22. augustā projekta “Nacionālie koordinatori Eiropas programmas īstenošanai pieaugušo izglītībā” un “EPALE nacionālais atbalsta dienests” ietvaros ministrija rīkoja pieaugušo izglītības forumu “Pieaugušo izglītība šodien un rīt”, kur darba grupās tika izstrādāti priekšlikumi pieaugušo izglītības sistēmas attīstīšanai. Kā galvenā pieaugušo izglītības platforma pilnveidota un uzturēta tīmekļa vietne www.muzizglitiba.lv. Sadarbojoties ar visām pašvaldībām, aktualizēta pieaugušo izglītības karte, izveidots pieaugušo izglītības tīkls, ievietota aktuālā informācija, tika aktualizēts pieaugušo izglītības kalendārs.

2018. gadā Valsts izglītības attīstības aģentūra turpināja ESF projekta Nr. 8.4.1.0/16/I/001 “Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide” īstenošanu. Atbilstoši ministrijas izveidotās Pieaugušo izglītības pārvaldības padomes lēmumiem 2018. gadā tika organizēta otrā un trešā mācību kārtā, piedāvājot nodarbinātajām personām vecumā no 25 gadiem iesaistīties dažādās izglītības programmās, kuru rezultātā var pilnveidot profesionālās prasmes vai iegūt profesionālo kvalifikāciju, kas atbilst 12 dažādu tautsaimniecības nozaru vajadzībām. Pirmo trīs mācību kārtu ietvaros 2018. gadā izglītības programmu apguvē tika iesaistīti vairāk kā 16 tūkstoši nodarbināto personu. 169 nodarbinātas personas veikušas ārpus formālās izglītības sistēmas apgūtās profesionālās kompetences novērtēšanu, iegūstot profesionālo kvalifikāciju.

Erasmus+ programmas projekts “EPALE Nacionālais atbalsta dienests” arī 2018. gadā nodrošināja Latvijas dalību ES pieaugušo izglītības elektroniskajā platformā EPALE, kas par pieaugušo izglītības aktualitātēm raksta 24 Eiropas valstu valodās, arī latviski. Katru mēnesi Latvijas pieaugušo izglītētāji piedalījās EPALE starptautiskajās tiešsaistes diskusijās par nozares aktualitātēm. 2018. gadā turpinājās informatīvā kampaņa, aktualizējot izglītības nozīmi arī pusmūžā, kuras ietvaros EPALE atbalstīja Latvijas Radio 2 programmas par pieaugušo izglītību “Es to gribu, es to varu!” veidošanu.

Gada nogalē EPALE nacionālais dienests rīkoja nacionālo konferenci “21. gadsimta pamatprasmes dzīves kvalitātei un attīstībai”. Konferences materiāli pieejami [ministrijas tīmekļvietnē](#).

2018. gadā projekta ietvaros trešo reizi pasniegta pieaugušo neformālās izglītības balva. To saņēma Dobeles Pieaugušo izglītības un uzņēmējdarbības atbalsta centrs.

EPALE platformā 2018. gadā vidēji mēnesī tika reģistrēti 1663 apmeklējumi no Latvijas (2017. gadā – 588).

3.4. AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA

10.tabula

Finanšu resursu izdevumi augstākās izglītības un zinātnes īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2018. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
03.00.00 Augstākā izglītība	67,321,657	66,984,267
03.01.00 Augstskolas	48,339,030	48,339,030
03.03.00 Zinātniskās darbības attīstība augstskolās un koledžās	6,825,000	6,825,000
03.04.00 Studējošo un studiju kreditēšana	392,319	389,656
03.05.00 Snieguma finansējums augstskolu stratēģisko mērķu īstenošanai	78,137	78,137
03.08.00 Augstākās izglītības padome	110,590	110,590
03.11.00 Koledžas	11,294,807	10,960,080

03.13.00 Studiju virzienu akreditācija	281,774	281,774
05.00.00 Zinātne	45,266,149	45,247,695
05.01.00 Zinātniskās darbības nodrošināšana	12,299,358	12,296,785
05.02.00 Zinātnes bāzes finansējums	29,488,955	29,484,155
05.04.00 Krišjāņa Barona Dainu skapis	215,992	215,992
05.12.00 Valsts pētījumu programmas	3,161,950	3,151,396
05.15.00 Latvijas Zinātnes padomes darbības nodrošināšana	99,894	99,367
42.05.00 Valsts izglītības attīstības aģentūras darbības nodrošināšana	1,090,072	1,090,072
42.08.00 Studiju un zinātnes administrācijas darbības nodrošināšana	330,206	294,264
70.06.00 Dalība ES pētniecības un tehnoloģiju attīstības programmās	5,201,195	4,708,556
Kopā	119,209,279	118,324,854

2018.gada nogalē Latvijā darbojās 6 universitātes, 24 augstskolas un akadēmijas, 21 koledža (neskaitot 5 augstskolu aģentūras) un 2 ārvalstu augstskolu filiāles. No visām augstākās izglītības iestādēm 29 ir valsts dibinātas, 24 – juridisko personu dibinātas.

2018.gadā turpinājās augstskolu kvalitātes un konkurētspējas uzlabošanas pasākumi un programmas. Tika ieviests Studējošo un absolventu reģistrs, kurā tiek uzkrāti dati personu līmenī par augstskolu studiju programmās studējošajiem, kā arī nepersonificēti dati par absolventu nodarbinātību. Pirmreizējās ziņas par personām, kas pašlaik studē, reģistrā tika ievadītas 2017.gada decembrī. No 2018.gada pamatinformācija tiek aktualizēta katru mēnesi. Iegūtie dati tiks izmantoti, lai nodrošinātu mērķtiecīgu augstākās izglītības finansēšanu un sekmētu apzinātu, faktiskajā darba tirgus situācijā balstītu studiju programmas izvēli. Pirmie dati par absolventu darba gaitām tiks publicēti 2019.gada nogalē.

2018. gadā turpinājās arī augstākās izglītības institūciju materiāli tehniskās bāzes modernizēšana un resursu efektivitātes paaugstināšana, lai nodrošinātu mūsdienīgu studiju un pētniecības vidi STEM (zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes, matemātika) jomās, t.sk. medicīnas un radošo industriju, studiju programmu īstenošanai un veicinātu augstākās izglītības atbilstību tautsaimniecības attīstības un darba tirgus vajadzībām. ES fondu 2014.-2020. gada plānošanas periodā plānots sniegt atbalstu studiju un zinātniskā darba infrastruktūras attīstībai (kopējais indikatīvais finansējums 44,6 miljoni eiro, t.sk. ERAF finansējums 37,9 miljoni eiro). Vienlaikus ar ES fondu atbalstu tiek uzlabota 1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības STEM, t.sk. medicīnas un radošās industrijas, studiju mācību vide koledžās (kopējais indikatīvais finansējums 14,2 miljoni eiro, t.sk. ERAF finansējums 12 miljoni eiro). Tika sākti 4 ES fondu programmu īstenošana, kas turpmākajos piecos gados nodrošinās ieguldījumus augstskolu attīstībā. Investīciju piešķiršana balstīsies uz augstskolu izstrādātajām institūciju attīstības stratēģijām, kuru vērtēšanā iesaistīti arī attiecīgo profesionālo nozaru pārstāvji.

2018.gada sākumā tika apstiprināti noteikumi ES programmām, kurās projektu īstenošana uzsākta gada otrajā pusē un to īstenošana augstskolās notiks līdz 2022.gada decembrim:

Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana (SAM 8.2.1.), lai turpmāko piecu gadu laikā investētu ESF finansējumu jaunu, spēcīgu un starptautiski konkurētspējīgu studiju programmu izveidē, t.sk. doktorantūras līmeņa programmās. Šī programma dos ieguldījumu jaunā skolotāju satura izstrādei - jaunā kvalitātē sagatavojot arī pedagogus, kuri strādās ar skolēniem atbilstoši jaunajam mācību saturam un pieejai. Kopējais indikatīvais finansējums 10,8 miljoni eiro, t.sk. ESF finansējums 9,2 miljoni eiro;

Augstskolu akadēmiskā personāla stiprināšana stratēģiskās specializācijas jomās. (SAM 8.2.2.) Programmas ietvaros investīcijas iegulda mācībspēku stiprināšanai vairākos veidos, tostarp, sagatavojot jaunos, perspektīvos akademiķus doktorantūras programmās un piesaistot ārvalstu personālu darbam Latvijas augstskolās. Akadēmiskajam personālam tiks nodrošinātas arī mācības dažādu kompetenču apguvei (svešvalodas, tehnoloģiju un digitālā prasme, komunikācijas un līderības prasmes). Kopējais indikatīvais finansējums 34,3 miljoni eiro, t.sk. ESF finansējums 29,2 miljoni eiro;

Augstākās izglītības institūciju pārvaldības un organizatorisko procesu uzlabošanai (SAM 8.2.3.). ES fondu investīcijas paredzētas augstākās izglītības institūciju struktūras, struktūrvienību darba organizācijas un atbildības jomas pārskatīšanai, kā arī uz rezultātu orientētas kvalitātes vadības sistēmas ieviešanai. Tāpat finansējums tiks novirzīts vadības personāla kompetenču paaugstināšanai un e-risinājumu ieviešanai; arī augstskolu sadarbības stiprināšanai ar industriju – studiju programmu satura pilnveidei un salāgošanai ar nozares attīstības vajadzībām. Kopējais indikatīvais finansējums 20 miljoni eiro, t.sk. ESF finansējums 17 miljoni eiro.

2018. gadā turpinājās augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas sistēmas attīstība. Esošā akreditācijas aģentūra – Akadēmiskās informācijas centrs (AIC) – tika iekļauta Eiropas kvalitātes nodrošināšanas aģentūru reģistrā (EQAR). Tas ir apliecinājums, ka Latvijas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas aģentūra darbojas atbilstoši Eiropas Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas Augstākās izglītības telpā, kā arī veicina Latvijas augstskolu/koledžu un to izsniegto diplomu atpazīstamību un uzticamību starptautiski.

2018. gada 11. decembrī valdībā apstiprināti MK noteikumi “Studiju programmu licencēšanas noteikumi”, “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi” un “Augstskolu un koledžu akreditācijas noteikumi”, kuri sagatavoti saskaņā ar Saeimas apstiprinātajām Augstskolu likuma izmaiņām. Jaunie akreditācijas un licencēšanas noteikumi paredz visu studiju virzienu sistēmisku izvērtējumu, sniedzot individuālu vērtējumu katrai studiju programmai. Augstākās izglītības kvalitātes vērtēšanā – licencēšanas un akreditācijas procesā tostarp tiek iesaistīti arī darba devēji. Jaunais regulējums nodrošina starptautiskiem standartiem atbilstošas augstākās izglītības kvalitātes novērtēšanas sistēmas ieviešanu un studiju programmu fragmentācijas mazināšanu, veicinot Latvijas tautsaimniecības attīstībai nepieciešamā cilvēkkapitāla kvalitatīvu sagatavošanu un paaugstinot Latvijas augstākās izglītības starptautisko konkurētspēju.

11.tabula

No valsts budžeta finansēto studiju vietu skaita izmaiņas no 2012. līdz 2018. gadam

Gads	No valsts budžeta līdzekļiem finansēto studiju vietu skaits KOPĀ	Koledžas, bakalaurs un profesionālās studiju programmas		Maģistra (t.sk. profesionālā maģistra un 2.līm. prof. studiju programmas)		Doktora studiju programmas	
		Skaits	%	Skaits	%	Skaits	%
2018.	23 535	17 690	75%	4592	20%	1253	5%
2017.	26 296	20 462	78%	4 858	17%	1249	5%
2016.	26 555	20 701	78%	4 534	17%	1 320	5%
2015.	29 094	22 745	78%	4 968	17%	1 381	5%
2014.	29 246	22 867	78%	5 020	17%	1 359	5%

2013.	29 438	22 991	78%	5 073	17%	1 374	5%
2012.	29 666	23 339	78%	4 950	17%	1 377	5%

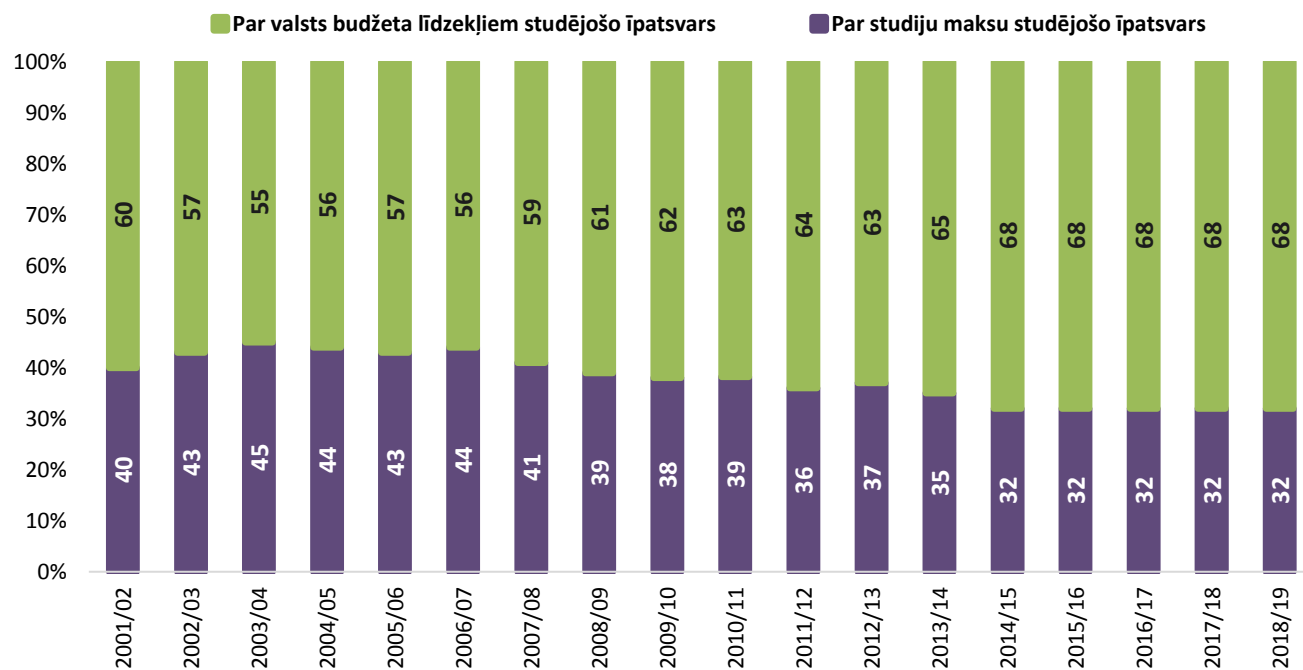
12.tabula

Galvenie augstākās izglītības indikatori

Galvenie indikatori	2013./2014.	2014./2015.	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.	Absolūtās un relatīvās izmaiņas pret 2017./2018.
Studējošo skaits	89 663	85 881	84 282	82 914	81 602	80 355	-1 247 -2%
Augstskolu un koledžu akadēmiskā personāla* skaits	4 883	4 860	4 910	5 206	5 253	5 109	-144 -2,82%

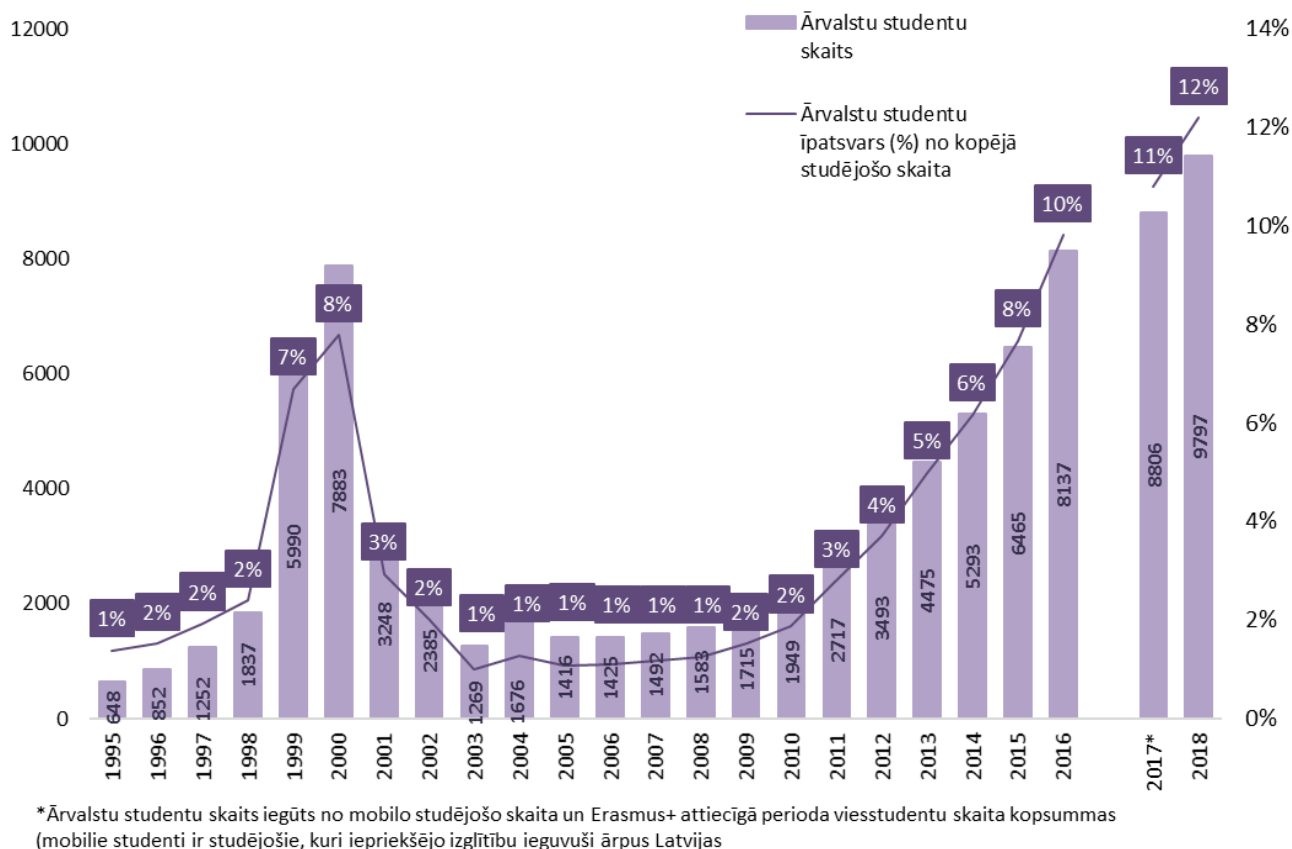
1.attēls

Studējošo skaita īpatsvara izmaiņas pilna laika valsts budžeta finansētajās studiju vietās un maksas studijās valsts augstskolās un koledžās 2001./2002. – 2018./2019. akadēmiskajā gadā.

2.attēls

Ārvalstu studentu skaita izmaiņas Latvijas augstskolās un koledžās 1995.– 2018. gadā.

3.5. ZINĀTNE

2018. gada nozīmīgākais notikums bija IV Pasaules latviešu zinātnieku kongress, kas pulcēja Latvijas un Latvijas izcelsmes zinātniekus no visas pasaules, kā arī viņu stratēģiskos partnerus un atbalstītājus, lai kopīgi atskatītos uz paveikto un definētu turpmākos Latvijas zinātnes uzdevumus valsts un sabiedrības attīstībai. Kongresā piedalījās vairāk nekā 750 dalībnieki no 24 valstīm. Kongresu tiešraidē vēroja vairāk nekā 30 000 skatītāju visā pasaulē.

Atbilstoši jaunajiem MK noteikumiem 2018.gadā tika uzsākta fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu programma, kuras finansēšanai piešķirti lielāki valsts budžeta līdzekļi, ikgadējo finansējumu palielinot no 4,4 līdz 9,5 miljoniem eiro. Fundamentālie un lietišķie pētījumi tiek īstenoti Latvijas zinātnes prioritārajos virzienos visās zinātnes nozarēs. Finansējumu programmas ietvaros piešķir izcilāko zinātnisko grupu iesniegto projektu īstenošanai. Lai nodrošinātu jaunas zinātnieku paaudzes sagatavošanu, katra projekta izpildē iesaista augstskolās studējošos un doktora zinātniskā grāda pretendentes. Projektu atbilstību zinātniskajiem kritērijiem nodrošina neatkarīgi ārvalstu eksperti. Fundamentālo un lietišķo pētījumu programmas mērķis ir jaunu zināšanu radīšana un cilvēkkapitāla attīstība visās zinātnes nozarēs. Šīs zināšanas tālāk tiek izmantotas tehnoloģiju pārnesei un inovāciju procesos gan zinātniskajās institūcijās, gan arī industrijā.

2018.gada 21.jūnijā pieņemtie **grozījumi Zinātniskās darbības likumā** ļauj nozaru ministrijām veidot un finansēt savas nozares attīstībai nepieciešamās valsts pētījumu programmas. Tādējādi tiek veicināts valsts pasūtījums zinātnisku pētījumu veikšanai noteiktā ekonomikas, izglītības, kultūras vai citā valstij prioritārā nozarē, sekmējot šai nozarei nepieciešamo zināšanu un prasmju attīstību, kā arī cilvēkkapitāla piesaisti. Valsts pētījumu programmas ir nozares attīstības stratēģijas ilgtermiņa īstenošanas instruments. Programmu ietvaros veidojas jaunas zinātnieku grupas, attīstot starpdisciplināru sadarbību ar nozaru partneriem, kas tostarp iesaistās starptautiskajos zinātnes sadarbības tīklos un piesaista finansējumu no dažādām starptautiskās pētniecības un inovāciju programmām, ieskaitot ES ietvarprogrammu Apvārsnis 2020. Atbilstoši šādam modelim 2018.gadā jau izveidotas trīs jaunas valsts pētījumu programmas. Ministrija izveidojusi un finansē **valsts pētījumu programmas “Latvijas mantojums un nākotnes izaicinājumi valsts ilgtspējai”** un **“Latviešu valoda”** 6,2 miljonu eiro apmērā laika posmā no 2018. līdz 2020.gadam. Ekonomikas ministrija izveidojusi un finansē valsts pētījumu programmu **“Enerģētika”** ar finansējumu 6 miljoni eiro laika posmā no 2018. līdz 2020.gadam.

Statistika par zinātni 2018.gadā:

- 2018.gada beigās Nacionālajā zinātniskās darbības informācijas sistēmā kopā bija reģistrētas 66 zinātniskās institūcijas, no kurām 14 ir valsts zinātniskie institūti, 2 valsts zinātniskās institūcijas, 14 valsts augstskolas un 1 valsts augstskolas struktūrvienība, 6 privātie zinātniskie institūti, 3 privātās augstskolas, 15 komercsabiedrības, no kurām 1 ir augstskola, 4 nodibinājumi un 6 biedrības.
- Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem - kopējais zinātnisko darbinieku skaits 2018. gadā bija 9498 (PLE 4719) un kopējais zinātniskā personāla skaits 5746 (PLE 2908).
- 21 valsts zinātniskajai institūcijai piešķirts zinātnes bāzes (institucionālais) finansējums 2018. gadam 28 737 432 eiro apmērā.
- Zinātnisko institūciju piesaistīto finansējumu veido: privāto uzņēmumu finansētu projektu (līgumdarbu) finansējums – 6 781 220 eiro apmērā, kā arī valsts vai pašvaldības uzņēmumu finansētu projektu (līgumdarbu) finansējums – 3 330 483 eiro apmērā.

13.tabula

Kopējais zinātnisko darbinieku skaits sadalījumā pa zinātnes nozarēm

	Strādā pētniecības darbu		Normālā (pilna) darba laika ekvivalents
	visu gadu pilnu darba laiku	nepilnu darba laiku vai pilnu darba laiku nepilnu gadu	
Nosaukums	1	2	3
Kopējais zinātnisko darbinieku skaits	2181	7317	4719
dabas zinātnes	711	1694	1415
inženierzinātnes un tehnoloģijas	654	2078	1404
medicīnas un veselības zinātnes	216	1217	412
lauksaimniecības un veterinārās zinātnes	248	494	425
sociālās zinātnes	213	1316	702
humanitārās un mākslas zinātnes	139	518	361

14.tabula

Doktorantu skaits augstākās izglītības iestādēs 2018./19. akadēmiskajā gadā

Augstskola	Imatrikulēti* pavisam	Studējošie pavisam	Absolvējušie pavisam*
Latvijas Universitāte	118	653	47
Rīgas Tehniskā universitāte	127	572	27
Rīgas Stradiņa universitāte	47	227	12
Latvijas Lauksaimniecības universitāte	41	154	14
Daugavpils Universitāte	33	112	8
Biznesa augstskola Turība	17	74	3
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Baltijas starptautiskā akadēmija"	5	33	5
Banku augstskola	10	47	1
Latvijas Mākslas akadēmija	9	48	0
Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija	6	23	0
Liepājas Universitāte	11	28	2
Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola	4	26	0
Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija	3	21	1
Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola "RISEBA"	2	28	1
Ventspils Augstskola	5	20	1
Latvijas Kultūras akadēmija	7	21	1
Transporta un sakaru institūts	3	15	0
Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija	3	11	0
Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas Juridiskā augstskola"	0	6	0
Vidzemes Augstskola	3	7	0
KOPĀ	454	2126	123

* Imatrikulēto un absolvējušo skaits 1.10.2017. - 30.09.2018.

3.5.SPORTS

15.tabula

Finanšu resursu izdevumi sporta politikas īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2018. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
09.00.00 Sports	52,934,233	52,605,801
09.04.00 Sporta būves	19,549,430	19,426,845

09.09.00 Sporta federācijas un sporta pasākumi	3,069,954	3,064,767
09.10.00 Murjāņu sporta ģimnāzija	2,094,822	2,094,817
09.12.00 Latvijas Sporta muzejs	151,551	150,896
09.16.00 Dotācija nacionālas nozīmes starptautisku sporta pasākumu organizēšanai Latvijā	2,072,415	1,872,415
09.17.00 Dotācija komandu sporta spēļu izlašu nodrošināšanai	1,650,000	1,650,000
09.19.00 Finansējums profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām	14,790,384	14,790,384
09.21.00 Augstas klases sasniegumu sports	6,915,126	6,915,126
09.23.00 Valsts ilgtermiņa saistības sportā – dotācija Latvijas Olimpiskajai komitejai (LOK) – valsts galvoto aizdevumu atmaksai	2,275,551	2,275,551
09.25.00 Dotācija biedrībai “Latvijas Paralimpiskā komiteja”	365,000	365,000
Kopā	52,934,233	52,605,801

2018. gadā tika nodrošināts būtisks valsts finansējuma pieaugums valsts nozīmes sporta infrastruktūras objektu attīstībai, treneru atalgojuma celšanai, tautas un augsta sasnieguma līmeņa sporta attīstībai. Sporta nozarē sasniegts vēsturiski lielākais valsts budžeta finansējums, pārsniedzot 50 miljonus eiro. Līdz XXVI Vispārējo latviešu Dziesmu un XVI Deju svētku norisei sagatavots svētku norisei atbilstošs mūsdienīgs nacionālais stadions. Noslēdzies projekta “Kultūras un sporta kvartāla izveide Grīziņkalna apkaimē” pirmais posms. 2018.gada 15.maijā ekspluatācijā nodota stadiona “Daugava” rekonstruētā Rietumu tribīne un no jauna uzceltās Dienvidu un Ziemeļu tribīnes. XXVI Vispārējo latviešu Dziesmu un XVI Deju svētku vajadzībām stadionā bija pieejamas vairāk kā 10 000 sēdvietas.

Veicot grozījumus Sporta likumā, sporta jomā ievērojamie principi papildināti ar labas pārvaldības principu, kā arī pastiprināts regulējums attiecībā uz rīcību ar valsts vai pašvaldību budžeta līdzekļiem. Tāpat sadarbībā ar Veselības ministriju īstenota antidopinga sistēmas reforma, lai nodrošinātu Latvijas antidopinga sistēmas atbilstību Pasaules Antidopinga kodeksa prasībām.

Nozīmīgs sasniegums bērnu fiziskās aktivitātes palielināšanā bija trešās sporta stundas iekļaušana jaunajā pamatizglītības standartā, kuru sāks īstenot līdz ar jaunā mācību satura ieviešanu.

Nodrošināta augsta līmeņa sporta pasākumu organizēšana Latvijā, nodrošināts nepieciešamais valsts atbalsts Latvijas olimpiešu dalībai 2018.gada Ziemas olimpiskajās spēlēs Phjončhanā, Dienvidkorejā, kā arī citos sporta pasākumos.

2018.gadā ministrija parakstīja memorandu ar biedrību “Latvijas Sporta izglītības iestāžu direktoru padome” par sadarbību profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs nodarbināto pedagogu darba samaksas sistēmas ilgtspējas nodrošināšanai. Memoranda prioritārais uzdevums bija saskaņot profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes sporta treneru darba samaksas nodrošināšanas plānu

2019. un turpmākajos gados, lai sekmētu ilgtspējīgu jaunatnes sporta sistēmas attīstību Latvijā, veicinot jauno sportistu sagatavošanu un sportisko meistarību. Vienlaikus mērķis bija panākt, lai no 2021. gada pilnībā nodrošinātu profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāžu pedagogu darba samaksas līdzfinansējumu no valsts budžeta līdzekļiem, tai skaitā piemaksu fondu par papildus pedagoģisko darbu un pedagogu mēneša darba algas likmes palielināšanu. Tāpat kopīgi tiks strādāts pie normatīvā regulējuma izmaiņām, lai veicinātu sporta izglītības kvalitātes un rezultātu paaugstināšanu.

2018. gada 19. decembrī MK apstiprināja rīkojumu **“Par naudas balvu piešķiršanu par izciliem sasniegumiem sportā”**, saskaņā ar kuru tika izmaksātas 177 naudas balvas par izciliem sasniegumiem sportā. Līdzās sportistiem naudas balvas piešķirtas viņu treneriem, sportistus apkalpojošajiem sporta darbiniekiem, t.sk. sporta ārstiem, apkalpojošajam personālam un sporta federācijām.

Lai nodrošinātu naudas balvu izmaksu, Finanšu ministrija no valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" piešķir ministrijai 1 240 050 eiro (tai skaitā 160 097 eiro nodokļu samaksai).

3.6. VALSTS VALODA

16.tabula

Finanšu resursu izdevumi valsts valodas politikas īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2018. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
04.00.00 Valsts valodas politika un pārvalde	1,687,552	1,687,256
Kopā	1,687,552	1,687,256

2018.gadā apstiprināti grozījumi normatīvajos aktos, nosakot, ka 9. un 12.klašu skolēni noslēguma eksāmenus kārtot latviešu valodā. (12.klašu absolventi – no 2017./2018.mācību gada, 9.klašu beidzēji – no 2019./2020.m.g.).

2018.gada 2.aprīlī stājās spēkā grozījumi Izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā, kas nosaka pakāpenisku pāreju uz mācībām valsts valodā valsts, pašvaldību un privātajās vispārējās izglītības iestādēs vidusskolas posmā.

Ņemot vērā veiktos grozījumus, bija nepieciešams samērot valsts valodas lietošanu vidējās izglītības un augstākās izglītības pakāpē. 2018.gada 21.jūnijā LR Saeima trešajā, galīgajā lasījumā, pieņēma ministrijas rosinātos grozījumus Augstskolu likumā, kas nosaka: gan valsts, gan privātajās Latvijas augstskolās un koledžās studiju programmas īsteno valsts valodā. Grozījumi stājās spēkā 2019.gada 1.janvārī. (augstskolas un koledžas, kuru studiju programmu īstenošanas valoda neatbilst Augstskolu likumā noteiktajiem nosacījumiem, var turpināt šo studiju programmu īstenošanu līdz 2022.gada 31.decembrim). Pēc 2019.gada 1.janvāra studējošos nevarēs uzņemt studiju programmās, kuru īstenošanas valoda neatbilst Augstskolu likumā noteiktajām prasībām.

2018. gadā panākts būtisks finansējuma pieaugums diasporas latviešu skolām, kas nodrošināja daudzu atbalsta pasākumu īstenošanu. Tika izstrādāta Diasporas latviskās izglītības satura vadlīniju koncepcija un tai atbilstošs mācību saturs latviešu valodas, Latvijas vēstures, kultūras un ģeogrāfijas jomā. Noorganizēts pirmais Diasporas izglītotāju forums 10.jūlijā, bet 1.decembrī – pieredzes apmaiņas seminārs “Latviešu valodas apguves iespējas diasporas izglītībā” vasaras vidusskolu pedagogiem un organizētājiem. Atbalstot diasporas izglītības centienus un tradīcijas, pirmo reizi 20 pedagogi devās uz diasporas vasaras skolām Amerikas Savienotajās valstīs (Garezera vasaras vidusskola un Vasaras vidusskola “Kursa”), bet 6 pedagogi – uz Austrāliju, Annas Ziedares Vasaras vidusskolu. 2018. gadā

tika nodrošinātas valsts valodas prasmes pārbaudes diasporā (ASV – Garezera vasaras vidusskolā un Vasaras vidusskolā “Kursa”; Austrālijā – Adelaidē, Melburnā un Sidnejā; Krievijā – Maskavā, Omskā un Krasnojarskā), kurās savu latviešu valodas prasmi apliecināja 134 pretendenti.

Tika organizētas divas vasaras skolas latviešu valodas apguvei 24 diasporas jauniešiem no 7 valstīm (ASV, Austrālija, Itālija, Krievija, Lielbritānija, Norvēģija, Zviedrija). Izstrādāts un publiskots pašmācības rīks e-Laipa A1, A2 latviešu valodas prasmes līmenim.

Turpinot sadarbību ar skolu jaunatni un sabiedrību, notikuši ikgadējie Eiropas Valodu dienas pasākumi, organizēti Starptautiskie Dzimtās valodas dienas svētki, rīkots informatīvi izglītojošs valodas vakaru cikls “Par valodu – tas ir interesanti?!”, kā arī citi pasākumi. Izstrādāta un lietotājiem brīvi pieejama lietotne “[Latviešu valodas rokasgrāmata](#)”, interesentiem piedāvāti dažādi populārzinātniski un informatīvi izglītojoši materiāli par latviešu valodas jautājumiem.

3.7. JAUNATNES POLITIKA

17.tabula

Finanšu resursu izdevumi jaunatnes politikas īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2018. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
21.00.00 Jaunatnes politikas valsts programma	720,684	702,974
70.09.00 ES jauniešu neformālās izglītības programma "Jaunatne darbībā" 2007.-2013.gadam	17,629	7,180
70.10.00 Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra	2,241,054	1,341,501
70.15.00 ES programmas Erasmus+ projektu īstenošanas nodrošināšana (JSPA budžets)	5,342,885	3,085,784
Kopā	8,322,252	5,137,439

2018. gadā turpinājās jaunatnes lietu speciālistu mācības, kā arī uzsākta jaunatnes darbinieku mācību programma. Papildus mācībām nodrošināts metodiskais atbalsts - pieredzes apmaiņas un informatīvie izbraukumi par tādām tēmām kā darbs ar NEET (jaunieši, kas nemācās, nestrādā un neapgūst arodu) jauniešiem; kā strādāt ar jauniešiem, kas nonākuši atkarību gūstā. Sadarbībā ar Kultūras ministriju organizēta lekcija par medijpratības jautājumiem.

Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros nodrošināts atbalsts deviņām jaunatnes organizācijām jauniešu līdzdalības veicināšanai, četrām jaunatnes organizācijām darbības atbalstam un 39 pašvaldībām darbu ar jaunatni attīstībai. No tām 28 pašvaldības īstenoja projektus, lai attīstītu ilgtermiņa darbu ar jaunatni. Projektu ietvaros šīs pašvaldības attīstīja darbu ar jaunatni pagastos, uzsāka mobilā darbu ar jaunatni sistēmas izveidi, izveidoja vai pilnveidoja jauniešu informācijas sistēmu, attīstīja brīvprātīgā darba sistēmu, pilnveidoja jaunatnes politikas plānošanas dokumentus, izveidoja jauniešu līdzdalības mehānismus, kā arī veica citas aktivitātes ilgtermiņa darbu ar jaunatni attīstībai pašvaldībā. Savukārt 11 pašvaldības sāka īstenot projektus, lai izveidotu un attīstītu mobilā darbu ar jaunatni sistēmu pašvaldībā, veicinot regulāras jauniešu līdzdalības iespējas viņu dzīvesvietā. Savukārt “Erasmus+: Jaunatne darbībā” programmas ietvaros turpinājās ilgtermiņa projekts

“Kvalitātes celšana savā pašvaldībā”, kur 2018. gada ietvaros 7 pašvaldībām sniegts atbalsts sistēmas sakārtošanai darbam ar jaunatni.

Lai paaugstinātu jaunatnes jomā iesaistīto personu kvalifikāciju un sniegtu nepieciešamās kompetences pašvaldībām, jaunatnes darbiniekiem, jauniešiem un citiem jaunatnes jomas pārstāvjiem organizētas mācības. “Erasmus+: Jaunatne darbībā” programmas ietvaros 2018. gadā īstenoti 15 starptautiski ilgtermiņa projekti, kuros piedalījās 447 dalībnieki. Tāpat 21 nacionālā mēroga mācību pasākumā piedalījās 611 dalībnieki. 104 jaunatnes darbiniekiem bija iespēja apgūt jaunas prasmes un zināšanas 55 starptautiskās mācībās.

Kopumā 2018. gadā trīs atklātajos “Erasmus+: Jaunatne darbībā” programmas projektu konkursos iesniegti 347 projekti, no kuriem finansiālu atbalstu saņēma 125, nodrošinot iespēju iesaistīties 4 467 jauniešiem un jaunatnes darbiniekiem, lai uzlabotu kompetences un darba ar jaunatni kvalitāti. Tādējādi līdz 2018. gada beigām programmā “Erasmus+: Jaunatne darbībā” bija saņemti projektu pieteikumi no 68,9% Latvijas administratīvo teritoriju vienībām.

Īpaši nozīmīgi, ka 2018. gadā 33% no īstenotajiem programmas “Erasmus+: Jaunatne darbībā” projektiem tematiski bija vērsti uz sociālās iekļaušanas veicināšanu, tai skaitā aktualizējot tādas tēmas kā invaliditāte, iekļaušana, vienlīdzība un piekļuve jauniešiem ar invaliditāti. 2018. gadā apstiprinātajos programmas “Erasmus+: Jaunatne darbībā” projektos 1270 dalībnieki bija ar ierobežotām iespējām, kas ir par 15 % vairāk, salīdzinot ar 2017. gadu.

Veicinot jauniešu līdzdalību, 2018. gadā īpaša uzmanība pievērsta brīvprātīgā darba attīstīšanai Latvijā, nodrošinot gan jaunu organizāciju iesaisti, gan jau akreditēto organizāciju informēšanu par Brīvprātīgā darba projektu nākotnes tendencēm. Īstenoto aktivitāšu rezultātā 2018. gadā palielinājās interese par Brīvprātīgā darba projektu īstenošanu. 2018. gadā piešķirtas 23 akreditācijas jaunām organizācijām, tādējādi 2018. gada augustā Latvijā bija 153 akreditētas Brīvprātīgā darba organizācijas.

Sadarbībā ar jauniešu vidū populāriem interneta platformas Youtube.com video stāstu veidotājiem (jūtūberiem un vlogeriem) izveidoti un publicēti pieci video stāsti par darbā ar jaunatni aktuālām tēmām.

Lai informētu jauniešus par jaunatnes politiku, līdzdalības iespējām, brīvprātīgo darbu un jauniešu centru iniciatīvām, uzsāka sadarbība ar Latvijas Radio 5 par informācijas izvietojumu, gan piedaloties izbraukuma translācijās reģionos, gan veidojot sižetus par darbu ar jaunatni aktualitātēm.

Organizēts konkurss “Labākais darbā ar jaunatni 2018”, kurā deviņās nominācijās apbalvotas gan pašvaldības un darbā ar jaunatni iesaistītas personas, gan jauniešu centri, jaunatnes organizācijas un biedrības.

Starptautiskajā Jaunatnes dienā, 2018.gada 12. augustā, Madonas novadā – Latvijas Jauniešu galvaspilsētā 2018, tika paziņots “Latvijas Jauniešu galvaspilsētas 2019” statusa ieguvējs - Ikšķiles un Olaines novadu apvienība, kas kļūs par epicentru svarīgākajām Latvijas jaunatnes politikas aktivitātēm un jauniešu pasākumiem 2019. gadā.

Nodrošināta diasporas jauniešu dalība jaunatnes jomas pasākumos Latvijā – Starptautiskajā Jauniešu dienā un pieredzes apmaiņas seminārā.

3.8. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA UN ES LIETAS

18.tabula

Finanšu resursi ES lietu un starptautiskajai sadarbībai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2018. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
--------------------------------------	---	--

70.07.00 ES, starptautiskās sadarbības programmu un inovāciju izglītības jomā īstenošanas nodrošināšana	2,555,763	606,061
70.08.00 Valsts izglītības attīstības aģentūra	2,701,048	1,571,130
70.11.00 Dalība ES izglītības sadarbības projektos	1,438,680	1,043,825
70.12.00 Eiropas Kopienas programmu projektu īstenošana	228,051	209,349
70.15.00 ES programmas Erasmus+ projektu īstenošanas nodrošināšana	32,456,550	21,874,684
71.06.00 Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētās programmas īstenošana	107,050	78,511
73.06.00 Dalība Ziemeļu Ministru Padomes Nordplus Ietvarprogrammā	203,097	199,577
Kopā	39,690,239	25,583,137

2018. gadā parakstītie divpusējās sadarbības līgumi un izpildprogrammas:

- Pirmā Latvijas Republikas valdības un Itālijas Republikas valdības sadarbības programma kultūrā, izglītībā un zinātnē 2018.-2020. gadam;
- Latvijas Republikas valdības un Ķīnas Tautas Republikas valdības līgums par sadarbību zinātnes un tehnoloģiju jomā;
- Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas un Korejas Republikas Ārzemju studiju universitātes (HUFS) saprašanās memorands;
- Igaunijas Republikas valdības, Latvijas Republikas valdības un Lietuvas Republikas valdības līgums par kvalifikāciju, kas saistīta ar augstāko izglītību, automatisku akadēmisko atzīšanu (līgums stājas spēkā 2019. gada 7. janvārī);
- Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas un Ukrainas Izglītības un zinātnes ministrijas nodomu protokols par sadarbību Rīgas Ukrainu vidusskolas atbalstam;
- Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas un Ķīnas Tautas Republikas Vispārējās sporta administrācijas saprašanās memorands par sadarbību sporta jomā.

Laika posmā no 2015. gada, kad Latvija bija prezidējošā valsts ES Padomē, līdz 2019. gada martam, kad noslēgsies Eiropas Komisijas atbalstītā projekta “ES un Centrālāzijas izglītības platforma” otrā posma īstenošana, Latvija ir vadošā ES dalībvalsts profesionālajā izglītībā. Tādējādi arī 2018. gadā Latvija nodrošināja ekspertu aktīvu līdzdalību šīs platformas augstākās izglītības un profesionālās izglītības pasākumos. Papildus tam 2018. gadā ministrija īstenoja projektu “Atbalsts izglītības jomas reformām un sadarbības veicināšanai ar Centrālāzijas valstīm”, saņemot Ārlietu ministrijas finansējumu 2018. gadā no attīstības sadarbības budžeta. Projekta ietvaros īstenoti trīs pasākumi – Latvijas un Uzbekistānas divpusējās konsultācijas izglītības jomā; Kirgizstānas profesionālās izglītības ekspertu pieredzes apmaiņas vizīte Latvijā; Baltijas un Centrālāzijas valstu augstākās izglītības forums Rīgā.

2018. gada 14. augustā valdība apstiprināja ministrijas izstrādāto informatīvo ziņojumu “Par papildu valsts budžeta saistību uzņemšanos Globālās izglītības tīkla Eiropā Globālās izglītības palielināšanas

un inovāciju programmas finanšu instrumenta īstenošanai Latvijā”. Pēc ziņojuma apstiprināšanas Latvija sāka īstenot Globālās izglītības tīkla Eiropā – GENE programmu. Tās mērķis ir veicināt pilsonisko atbildību, izpratni par globālajiem procesiem un aktīvu līdzdarbošanos taisnīgas, iekļaujošas un ilgtspējīgas sabiedrības veidošanā. Projektu konkursa rezultātā atbalstīti 9 projekti, un to īstenošanu 2018. – 2019. gadā nodrošina izglītības iestādes sadarbībā ar NVO. Tādējādi Globālās izglītības palielināšanas un inovāciju programmas īstenošanas laikā Latvijā šobrīd noris darbs pie inovatīvu un integrētu mācību materiālu izstrādes skolēniem un pedagogiem, sekmējot sabiedrības izpratni par attīstības procesiem pasaulē un sasaisti ar Latvijā notiekošo.

ES jautājumos 2018. gadā nodrošināta interešu pārstāvēšana diskusijās par ES nākotni un daudzgadu budžetu pēc 2020. gada ministrijas kompetences jomās, kā arī sarunās par jauno Erasmus+ programmas regulas (2021-2027) projektu un Solidaritātes korpusa regulas (2021-2027) projektu, par kuriem abiem ES Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta ministru padomē 2018. gada 26.-27. novembrī panākta vispārējā pieeja. Nodrošināta Latvijas interešu pārstāvēšana ES Izglītības, jaunatnes, kultūras un sporta ministru padomē Bulgārijas un Austrijas prezidentūru ES Padomē ietvaros.

Laika posmā no 2018. līdz 2020. gadam Latvija ir Eiropas Universitātes institūta (EUI) prezidentūru trio valsts, ieņemot vadošu lomu EUI vadības struktūrās.

Starptautisko pieredzi un ES pievienotās vērtības dimensiju Latvijas dalībniekiem nodrošināja “Erasmus+” programmā piedāvātās aktivitātes. Augstākajā izglītībā ieguldītais valsts līdzfinansējums sekmēja studiju mobilitāti un Latvijas augstskolu sadarbību ar programmas partnervalstīm. Ar programmas “Erasmus+: Jaunatne darbībā” atbalstu tika veidots iekļaujošs darbs ar jaunatni visos reģionos. 2018.gadā Latvijā tika uzsākta ES jaunās iniciatīvas “Eiropas Solidaritātes korpus” (2018.-2020.) ieviešana, iesaistot organizācijas un jauniešus brīvprātīgajā darbā un solidaritāti veicinošos projektos.

Ministrija sāka ES programmas Erasmus+ līdzfinansētu sadarbības projektu ar Ekonomiskās attīstības un sadarbības organizāciju (OECD) “Latvijas izglītības un prasmju stratēģijas attīstība” īstenošanu. Sadarbības mērķis - līdz 2020. gada beigām izstrādāt Izglītības un prasmju attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam. Latvija ir pievienojusies šim projektam kā pirmā no Baltijas valstīm. 2018. gada 13. septembrī ministrijā notika projekta “Latvijas izglītības un prasmju stratēģijas attīstība” atklāšanas augsta līmeņa darba seminārs, kurā piedalījās arī OECD un EK eksperti, vienojoties par četrām prioritārām jomām - Izglītojamo mācību rezultātu uzlabošana; Mūžizglītības kultūras veicināšana; Prasmju atbilstības uzlabošana darba tirgū; Prasmju sistēmas pārvaldības stiprināšana.

Koordinējot profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, 2018.gadā ministrija izstrādāja vairākus būtiskus tiesību aktus, lai nodrošinātu Eiropas Parlamenta un Padomes 2005.gada 7.septembra Direktīvas 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu piemērošanu un pilnveidotu profesionālās darbības reglamentācijas kārtību Latvijā. Pieņemti grozījumi likumā “[Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu](#)”, nosakot jaunas reglamentētas profesijas – neatkarīgs ēku energoefektivitātes eksperts un profesionālais patentpilnvarnieks, bet elektrotehniķa un elektromontiera profesija ir zaudējusi reglamentētas profesijas statusu.

Ministrija kā programmas apsaimniekotājs izstrādāja Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta programmas “Pētniecība un izglītība” koncepcijas projektu un saskaņoja to ar visām ieinteresētajām pusēm – programmas nozares pārstāvjiem, nevalstiskajām organizācijām, donorvalstu programmas partneriem un Finanšu instrumentu biroju (tā ir Eiropas Brīvās tirdzniecības asociāciju valstu nodibināta institūcija, kas no donorvalstu puses nodrošina EEZ finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta darbību).

Erasmus+ programmas ietvaros Valsts izglītības attīstības aģentūra 2018. gadā administrēja Erasmus+ programmas decentralizēto aktivitāšu projektus skolu, profesionālās izglītības, pieaugušo izglītības un augstākās izglītības sektoros. 2018. gadā pieteikto un izvērtēto Erasmus+ programmas decentralizēto projektu pieteikumu skaits – 269, t.sk.: skolu sektorā – 105; profesionālās izglītības sektorā – 55; augstākās izglītības sektorā – 81; pieaugušo izglītības sektorā – 28.

2018. gadā administrēto decentralizēto projektu, ieskaitot noslēgto līgumu Erasmus+ programmā skaits – 863, t.sk.: skolu sektorā – 501; profesionālās izglītības sektorā – 100; augstākās izglītības sektorā – 208; pieaugušo izglītības sektorā – 54. 2018. gadā veiksmīgi turpināta Erasmus+ programmas profesionālās izglītības un mācību mobilitātes hartas 2018-2020 aktivitāte, lai akreditētu tās iestādes, kas veiksmīgi organizējušas augsti kvalitatīvu profesionālās izglītības un mācību mobilitāti

audzēkņiem un personālam. Hartas iegūšana dod iespēju vienkāršotā kārtībā pieteikties atbalstam Erasmus+ programmas 1. pamatdarbības “Mācību mobilitāte audzēkņiem un personālam profesionālās izglītības un mācību sektorā” ietvaros. 2018. gada konkursā hartas ieguva 2 Latvijas institūcijas, detalizēti rezultāti pieejami VĪAA tīmekļvietnē.

3.10. STRUKTŪRFONDU INVESTĪCIJAS

19.tabula

ES fondu finansējums

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2018. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
62.08.00 Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projekti (2014-2020)	30,784,039	25,418,314
63.08.00 Eiropas Sociālā fonda (ESF) projekti (2014-2020)	37,476,513	35,978,121
64.08.00 Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) maksājumi (2014-2020)	26,159	25,480
65.09.00 Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) maksājumi (2014-2020)	7,593	6,996
69.06.00 3.mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" projektu īstenošana	3,903,197	3,791,849
69.21.00 Atmaksas valsts pamatbudžetā par mērķa “Eiropas teritoriālā sadarbība” pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošanu (2014 – 2020)	1,650,783	1,264,391
Kopā	73,848,284	66,485,151

Ministrijas īstenotie struktūrfondu projekti vispārējā izglītībā vērsti uz ieguldījumiem jaunā satura pakāpeniskā ieviešanā no 2019.gada 1.septembra. Šim mērķim jau kopš 2016.gada tiek piesaistīti ESF līdzekļi un projekta ietvaros 2018.gadā izstrādāts saturs un nodrošināta tā aprobācija 99 vispārējās izglītības iestādēs, izstrādāts mācību metodisko līdzekļu saturs, gandrīz 10 000 pedagogu iesaistīti mācību satura aprobācijas un ieviešanas nodrošināšanas pasākumos.

2018.gadā apstiprināti MK noteikumi par ESF atbalstu digitālo mācību līdzekļu izstrādei jaunā mācību satura ieviešanai pirmsskolas izglītības un pamatzglītības pakāpē. Digitālo mācību līdzekļu izstrādei pirmās projektu iesniegumu atlases ietvaros kopumā plānoti gandrīz 1,9 miljoni eiro, no kuriem 1,3

miljoni eiro ir ESF finansējums. Visu apstiprināto projektu īstenošanas rezultātā ir jāizveido vismaz 50 digitālie mācību un metodiskie līdzekļi jaunā mācību satura ieviešanai pirmsskolas un pamatzglītības pakāpē.

2018. gadā ar ESF atbalstu 358 vispārējās izglītības iestādēs 117 pašvaldībās tika īstenoti daudzveidīgi pasākumi skolēnu individuālo kompetenču attīstībai. Notika 5 reģionālās skolēnu zinātniskās konferences, 1 valsts konference, Latvija tika pārstāvēta 4 starptautiskos zinātnes pasākumos. Nodrošinātas 16 mācību priekšmetu olimpiādes, Latvijas skolēni piedalījās 7 starptautiskajās olimpiādēs, kurās četri skolēni izcīnīja 2. vietu, desmit – 3. vietu, bet vēl četri skolēni saņēma atzinību. 2019. gadā plānots turpināt sniegt atbalstu izglītojamo augstu sasniegumu attīstībai.

Vienlaikus, īstenojot ESF projektus, tiek sniegts atbalsts karjeras izglītības attīstībai un priekšlaicīgas mācību pamešanas riska mazināšanai vispārējās izglītības iestādēs un profesionālās izglītības iestādēs (projekts “PuMPurS”). Līdz 2018. gada beigām atbalsta ieviešanā tika iesaistīti 107 sadarbības partneri un izveidoti 13 217 individuālie atbalsta plāni 365 izglītības iestādēs (32 profesionālās izglītības iestādēs un 333 vispārējās izglītības iestādēs). Vispārējās izglītības iestādēs vispieprasītākais atbalsts ir konsultācijas mācību priekšmetos, bet profesionālās izglītības iestādēs - ekonomiskais atbalsts). Ilgtspējīgas atbalsta sistēmas radīšanai izstrādāti vairāki metodiskā atbalsta materiāli, īstenotas darbnīcas un supervīzijas izglītības iestādēs. Lai ieviestu atbalstu priekšlaicīgas mācību pamešanas riska grupas izglītojamo motivācijas palielināšanai turpināt izglītību, iesaistoties jauniešu aktivitātēs un iniciatīvu projektos ārpus formālās izglītības, 2018. gada rudenī 36 pašvaldības organizēja jaunatnes iniciatīvas projektu konkursus. Kopumā tika iesniegti 123 projekti, apstiprinot 80 projektus. Projekta ietvaros sabiedrība informēta par projekta piedāvāto atbalstu iesaistītajām pusēm, īpaši pedagogiem un vecākiem, lai veicinātu izpratni par riskiem un iesaistīto pušu sadarbības iespējām risku novēršanā.

2018. gadā aktīvi turpinājās mērķtiecīgs individuāls darbs ar neaktīvajiem jauniešiem NEET situācijā. Projekta “PROTI un DARI!” ietvaros 1078 jauniešiem tika attīstītas prasmes un veicināta viņu iesaiste izglītībā, tai skaitā aroda apguvē pie amata meistara, nodarbinātībā, Nodarbinātības valsts aģentūras vai Valsts izglītības attīstības aģentūras īstenotajos Jauniešu garantijas projektu pasākumos vai Nodarbinātības valsts aģentūras īstenotajos aktīvajos nodarbinātības vai preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos, kā arī nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā.

Nozīmīgs ES fondu finansējums tiek ieguldīts karjeras atbalstam. Karjeras izglītība tiek integrēta gan mācību, gan audzināšanas procesā, nodrošinot dažādus pasākumus, kur pedagogs karjeras konsultants ir palīgs klases audzinātājiem, skolas vadībai, skolotājiem, vecākiem un skolēniem.

Karjeras atbalsta pieejamības uzlabošanai projekta “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” ietvaros karjeras pasākumus nodrošina 422 vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs, tai skaitā 17 profesionālās izglītības kompetences centros; nodarbināti 385 pedagogi karjeras konsultanti. Izstrādāti metodiskie materiāli un karjeras attīstības atbalsta pasākumu plānu paraugi. Noorganizēti 2 paraugdemonstrējumu pasākumi un 3 nacionālie jauno profesionāļu meistarības konkursi. 32 dalībnieki piedalījušies starptautiskos meistarības konkursos, t.i., EuroSkills un WorldSkills.

Profesionālajā izglītībā turpinājās projekts “Nozaru kvalifikācijas sistēmas pilnveide profesionālās izglītības attīstībai un kvalitātes nodrošināšanai”, izstrādātas modulāras profesionālās izglītības programmas 89 profesionālajām kvalifikācijām no projektā kopumā izstrādājamām 184, uzsākta 210 profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura, kā arī mācību un metodisko materiālu izstrāde, nodrošināta simulācijas iekārtu iegāde, tās nododot profesionālās izglītības iestādēm.

Struktūrfondu projektu ietvaros 2018. gadā turpinājās profesionālo izglītības iestāžu infrastruktūras modernizācija, tajā skaitā arī izglītības programmu modernizācija. 10 projektos notiek būvniecība 15 objektos - Ogres Tehnikumā, Rīgas Valsts tehnikumā, Kandavas lauksaimniecības tehnikumā, Liepājas Valsts tehnikumā, Smiltenes tehnikumā, Daugavpils tehnikumā, Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikumā, Valmieras tehnikumā, Rēzeknes tehnikumā un Priekuļu tehnikumā. Ar IT iekārtām pilnībā aprīkoti 5 tehnikumi - Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma Preiļu struktūrvienība, Valmieras tehnikums, Rīgas Mākslas un mediju tehnikums, Smiltenes tehnikums un Ventspils tehnikums. Darbi turpinās Priekuļu tehnikumā.

Lai palielinātu kvalificētu izglītības iestāžu izglītojamo skaitu pēc to dalības DVB mācībās vai darba devēja vadītās praktiskās mācībās un mācību praksēs, turpinājās projekts “Palielināt kvalificētu

profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu skaitu pēc to dalības darba vidē balstītās mācībās vai mācību praksē uzņēmumā”.

2018.gadā turpinājās Eiropas Sociālā fonda projekts “Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros”, kura laikā jauniešiem vecumā no 17 līdz 29 gadiem ir iespēja bez maksas gada/pusotra gada laikā profesionālās izglītības programmās iegūt darba tirgū pieprasītu profesiju. Jauniešu garantija piedāvā arī darba vidē balstītas mācības, kuru specifika ir jauniešiem dotā iespēja vairāk nekā pusi mācību laika pavadīt reālā darba vidē pie darba devēja.

Lai izvērtētu Latvijas sasniegumus izglītībā uz citu ES un pasaules valstu fona un identificētu jomas, kuras jāpilnveido, 2018.gadā tika īstenota Starptautiskās ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmas (PISA) 2018 un OECD Starptautiskais mācīšanas un apguves (TALIS) 2018 pētījumu datu savākšana, uzsākta Matemātikas un dabaszinātņu izglītības tendenču pētījuma IEA TIMSS 2019 pamatpētījuma norise, notika OECD izglītības pārskata *Education at a Glance 2018* prezentācija, noslēdzās Pasaules Bankas pētījums par augstākās izglītības pārvaldību un semināru cikls valsts dibināto augstskolu vadības pārstāvjiem. Turpināts darbs pie Starptautiskā lasītprasmes novērtēšanas pētījuma PIRLS 2016 sekundārās datu analīzes par faktoriem, kas ietekmē Latvijas 4. klašu skolēnu lasītprasmes sasniegumus. Tostarp ir uzsākti sagatavošanās darbi jauna pētījuma veikšanai – (OECD) Starptautiskās pieaugušo kompetenču novērtēšanas programmas pētījums (PIAAC) un paredzēta arī Latvijas iesaiste Izglītības pētījumu un inovācijas centra programmas (CERI) īstenojamajos projektos un pētījumos.

Laikā līdz 2023.gadam Latvijā valsts mērogā plānots izveidot vienotu sistēmu un noteikt izmērāmus izglītības kvalitātes rādītājus, kas radīs iespēju veikt daudzpusīgu izvērtējumu par izglītības kvalitāti katrā izglītības iestādē un valstī kopumā. Lai to panāktu, 2018.gadā sākts darbs pie izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveides izglītības (vispārējās, profesionālās, augstākās un pieaugušo) kvalitātes attīstīšanai.

Ar ESF atbalstu turpinās arī profesionālās izglītības iestāžu, profesionālās izglītības kompetenču centru personāla kvalifikācijas pilnveides pasākumi: cilvēkresursu un stratēģiskā plānošana, pieaugušo izglītība, sadarbības veicināšana ar darba devējiem, administratīvo un vadības kompetenču pilnveide, digitālā prātība.

Profesionālās izglītības iestāžu pārstāvjiem izstrādāta metodika “Praktiskais ceļvedis darbam ar pieaugušajiem profesionālajās izglītības iestādēs”. Lai attīstītu profesionālās izglītības kompetences centrus (PIKC) pieaugušo izglītības un mūžizglītības jomā, ministrija piedāvā metodisku atbalstu PIKC uz andragoģiju vērstu pakalpojumu sniegšanā, vienlaikus nodrošinot profesionālās izglītības iestāžu efektīvu pārvaldību. 2018.gadā profesionālā pilnveide nodrošināta profesionālās izglītības iestāžu direktoriem, administrācijas un konventa pārstāvjiem, profesionālās izglītības pedagogiem, prakses vadītājiem, DVB mācību vadītājiem pilnveidotas vispārējās pamatprasmes un profesionālā kompetence, t.sk. pedagoģiskā kompetence un modulāro izglītības programmu aprobācija.

Augstākās izglītības jomā 2018. gadā turpinājās ES fondu programmu īstenošana augstākās izglītības institūciju materiāli tehniskās bāzes modernizēšanai, lai nodrošinātu mūsdienīgu studiju un pētniecības vidi STEM (zinātne, tehnoloģijas, inženierzinātnes, matemātika), t.sk. medicīnas un radošo industriju, studiju programmu īstenošanai. 2018. gadā tika pabeigti 3 no 9 koledžu infrastruktūras projektiem (8.1.4. SAM) un 1 no 14 augstskolu infrastruktūras projektiem (8.1.1. SAM). Viens no nozīmīgākajiem ES fondu infrastruktūras objektiem, kura būvniecība noslēdzās 2018. gada decembrī, ir Latvijas Universitātes Akadēmiskā centra Zinātņu māja, kurā LU eksakto, medicīnas un dzīvības zinātņu studiju un pētniecības virzieni būs koncentrēti vienuviet un veicinās studiju un pētniecības nozaru sinerģiju.

2018. gadā sāka ES fondu programmas īstenošana, kuras mērķis ir samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu (8.2.1. SAM). 2018.gada 2.pusgadā sāka programmas pirmās kārtas 6 projektu īstenošana, kas nodrošinās jaunā skolotāju izglītības satura izstrādi. Savukārt 2018.gada decembrī noslēdzās programmas otrās kārtas projektu iesniegšana jaunu, spēcīgu starptautiski konkurētspējīgu studiju programmu izstrādei.

2018.gadā sāka arī ES fondu programmas īstenošana, kas paredz akadēmiskā personāla stiprināšanu stratēģiskās specializācijas jomās (8.2.2. SAM). Augstskolām un koledžām ir pieejams finansējums mērķtiecīgai pasniedzēju kompetenču un prasmju paaugstināšanai, kā arī jaunu pasniedzēju (doktorantu) un ārvalstu pasniedzēju piesaistei. 2018.gadā noslēgti 18 līgumi par projektu īstenošanu

pirmās kārtas ietvaros, kā arī 6 līgumi par projekta īstenošanu otrās kārtas (akadēmiskā personāla kapacitātes stiprināšanai pedagoģijas studiju programmās) ietvaros, kopumā līdz 2023. gadam paredzot piesaistīt 271 jaunu pasniedzēju, 258 ārvalstu pasniedzējus un nodrošinot 1743 pilnveides pasākumus esošajam akadēmiskajam personālam.

2018. gadā sāka ES fondu programmas īstenošana, kas paredz augstākās izglītības institūciju pārvaldības un organizatorisko procesu uzlabošanu (8.2.3. SAM). 2018. gadā noslēgti 17 līgumi par projektu īstenošanu.

Zinātnes jomā 2018. gadā turpinājās ES fondu programmu īstenošana, lai izstrādātu pētniecības projektus, kas sniedz nozīmīgu ieguldījumu zinātnes un tehnoloģiju cilvēkkapitāla attīstībā, kā arī jaunu zināšanu radīšanā tautsaimniecības konkurētspējas uzlabošanai:

- Praktiskas ievirzes pētniecības programma (1.1.1.1. pasākums), kurā zinātnisko grupu īstenotiem pētniecības projektiem kopējais pieejamais finansējums ir 86,14 miljoni eiro. Programmas mērķis ir jaunu zināšanu radīšana tautsaimniecības konkurētspējas uzlabošanai, nodrošinot cilvēkkapitāla attīstību zinātnes un tehnoloģiju jomā, kā arī veicināt tehnoloģiju pārnesi un zināšanu absorbciju industrijā. Programmā piedalās gan zinātniskās institūcijas, gan komersanti. Programmas pirmajā kārtā tiek īstenoti 74 pētniecības projekti par kopējo attiecināmo finansējumu 44,2 miljoni eiro. Pirmās kārtas projektos līdz 2023. gadam plānots izstrādāt 108 jaunu produktu un tehnoloģiju prototipus ar komercializācijas potenciālu, piesaistīt 2,9 miljonus eiro privātā līdzfinansējuma projektu īstenošanai, izveidot 43 jaunas pētniecības un attīstības personāla amata vietas un izstrādāt un publicēt 430 zinātniskos rakstus. 17 pētniecības projekti tiek īstenoti, sadarbojoties zinātniskajai institūcijai un komersantam. 2018. gada septembrī noslēdzās projektu iesniegšana programmas otrajā projektu iesniegumu atlases kārtā, kurā tiks īstenoti 44 pētniecības projekti.

- Pēcdoktorantūras pētniecības programma (1.1.1.2. pasākums), kurā kopumā pieejams finansējums 64,03 miljonu eiro apmērā jauno zinātnieku individuāli īstenotiem pētniecības projektiem. Programmas mērķis ir attīstīt jauno zinātnieku prasmes un palielināt zinātnisko kapacitāti, nodrošinot jauno zinātnieku karjeras uzsākšanas iespējas Latvijas zinātniskajās institūcijās vai pie komersantiem. 2018. gadā turpinājās programmas pirmās kārtas īstenošana, kurā kopumā noslēgts 131 līgums par projektu īstenošanu par kopējo attiecināmo finansējumu – 17,4 miljoni eiro, atbalstu pētniecības projektu īstenošanai saņem 131 pēcdoktorants. 2018. gadā noslēgusies otrā projektu iesniegumu atlases kārtā, kuras ietvaros tika īstenoti 63 pēcdoktorantu projekti par kopējo attiecināmo finansējumu 8,4 miljoni eiro. Abu atlases kārtu ietvaros līdz 2023. gadam plānots izstrādāt 117 jaunu produktu un tehnoloģiju prototipus ar komercializācijas potenciālu, piesaistīt 0,47 miljonus eiro privātā līdzfinansējuma projektu īstenošanai, izveidot 194 jaunas pētniecības personāla darba vietas, tādējādi kopsummā sekmējot pētniecības personāla pieaugumu zinātniskajās institūcijās un pie komersantiem. Plānots izstrādāt un publicēt 727 zinātniskos rakstus. 27 pēcdoktorantūras projekti tiek īstenoti, sadarbojoties zinātniskajai institūcijai un komersantam.

2018. gadā turpinājās arī projektu īstenošana, kas nodrošina pētniecības un attīstības infrastruktūras modernizēšanu zinātniskajās institūcijās (1.1.1.4 pasākums). Līdz 2022. gadam programmā paredzēts investēt 129,1 miljonus eiro, modernizējot 14 Latvijas vadošo zinātnisko institūciju pētniecības infrastruktūru Latvijas viedās specializācijas jomu ietvaros. Pētniecības infrastruktūras modernizācija tiek nodrošināta atbilstoši institūciju pētniecības programmām, kas ir saskaņotas ar nozaru profesionālajām organizācijām, lai nodrošinātu ciešāku publiskā un privātā sektora sadarbību un resursu koplietošanas principu ievērošanu.

2018. gada oktobrī MK konceptuāli atbalstīja ES fondu finansējuma pārdali 8,49 miljonu eiro apmērā no ES fondu programmām “Inovācijas granti studentiem” (1.1.1.3. pasākums) un “Atbalsts tehnoloģiju pārneses sistēmas pilnveidošanai” (1.2.1.2. pasākums) uz pētniecības un attīstības infrastruktūras modernizēšanas programmu (1.1.1.4. pasākums), ja Rīgas Tehniskās universitātes sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitāti un Latvijas Organiskās sintēzes institūtu, kā arī ārvalstu sadarbības partneriem – AO Pētniecības institūtu Davosā (Šveice) un Fridriha-Aleksandra Erlangenas-Nirnbērgas universitāti (Vācija) – iesniegtais projekts “Baltijas Biomateriālu ekselences centrs” iztur augsta mēroga starptautisku konkurenci un iegūst ES pētniecības un inovāciju pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” finansējumu projekta īstenošanai. Par projekta apstiprināšanu programmā “Apvārsnis 2020” Eiropas Komisija lems 2019. gadā. Pārdalītais ES fondu finansējums paredzēts Baltijas Biomateriālu ekselences centra pētniecības infrastruktūras attīstībai.

2018. gadā sāka projektu īstenošana ES fondu programmā “Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem pētniecībā un inovācijās” (1.1.1.5. pasākums). Programmas plānotais kopējais finansējums ir 32,6 miljoni eiro. Pasākuma ietvaros norisinās valsts līmeņa un institūciju līmeņa savstarpēji papildinošu pasākumu īstenošana starptautiskās sadarbības attīstībai. Pirmās kārtas ietvaros projektu īstenošanu uzsāka ministrija un Valsts izglītības attīstības aģentūra, tostarp nodrošinot aktīvu nacionālo pārstāvību programmas “Apvārsnis 2020” programmkomitejās, Nacionālā kontaktpunkta informatīvās un konsultatīvās ekspertīzes nodrošināšanu, kā arī nodrošinot programmas ERA-NET COFUND 5 pētniecības projektu finansēšanu. Uzsākta aktīva programmas otrās kārtas projektu īstenošana, kuru ieviesēji ir 18 vadošās Latvijas zinātniskās institūcijas. 2018. gadā šo projektu ietvaros atbalstīta 217 augstas kvalitātes programmas “Apvārsnis 2020” projektu pieteikumu sagatavošana, kā arī uzsākta 7 nacionālās partnerības plānu īstenošana dalībai Eiropas pētniecības infrastruktūru stratēģiskajos forumos. Savukārt pasākuma trešās kārtas ietvaros 2018.gadā piešķirts ES struktūrfondu finansējums četrus programmas “Apvārsnis 2020” virs kvalitātes sliekšņa novērtētu, bet finansējumu nesaņēmušu projektu īstenošanai.

IV PĀRSKATS PAR PAR MINISTRIJAS VADĪBAS UN DARBĪBAS UZLABOŠANAS SISTĒMĀM

4.1. NOZARES VADĪBA

20.tabula

Finanšu resursu izdevumi nozares vadības īstenošanai

Budžeta programmas/apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2018. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā, EUR
07.00.00 Informācijas tehnoloģiju attīstība un uzturēšana izglītībā, Microsoft līguma un projektu nodrošināšana	1,553,311	1,553,311
16.00.00 ES lietas un starptautiskā sadarbība	1,909,276	1,902,806
42.03.00 Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki	403,241	403,240
42.06.00 Valsts izglītības satura centra darbības nodrošināšana	1,911,054	1,859,268
42.07.00 Izglītības kvalitātes valsts dienesta darbības nodrošināšana	1,399,000	1,312,861
62.20.00 Tehniskā palīdzība Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) apgūšanai (2014-2020)	1,424,297	1,406,525

63.20.00 Tehniskā palīdzība Eiropas Sociālā fonda (ESF) apgūšanai (2014-2020)	91,774	91,107
70.13.00 Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz ES Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm	35,527	31,963
97.01.00 Ministrijas centrālā aparāta darbības nodrošināšana	4,589,293	4,443,128
97.02.00 Nozares vadības atbalsta pasākumi	329,756	328,966
99.00.00 Līdzekļu neparedzētiem gadījumiem izlietojums	2,170,196	2,170,196
Kopā	15,816,725	15,503,371
Pavisam kopā	775,492,041	748,461,722
	771,202,845	
	4,289,196	

Pārskata gadā nodrošināta ministrijas veidotās izglītības, zinātnes, valsts valodas, sporta un jaunatnes politikas plānošana un īstenošana. Izstrādāti tiesību aktu projekti, koordinēta un nodrošināta ministrijas pārstāvība tiesvedības procesos administratīvajās lietās un civillietās, kuros ministrija ir lietas dalībnieks, Ministru prezidenta, MK, citu ministriju un institūciju veidotajās darba grupās un padomēs. Veicot ministrijas valdījumā esošo valsts un tai piekritošo nekustamo īpašumu objektu apsaimniekošanu, turpinājās objektu, tajā skaitā to īpašuma tiesību, tiesiska sakārtošana. 2018.gadā zemesgrāmatās ierakstīti 7 nekustamo īpašumu objekti. Lielākā daļa objektu nodoti ministrijas padotības iestāžu bezatlīdzības lietojumā un pārvaldīšanā, tajā skaitā apsaimniekošanā, lai īstenotu nepārtrauktu objektu pārvaldīšanas procesu un izvēlētos optimālas pārvaldīšanas darba metodes, tādējādi nodrošinot objektu lietojuma īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā ekspluatācijas laikā, kā arī sabiedrības un personas drošības vai veselības aizskāruma nepieļaujamību. Savukārt ministrija veic šī pārvaldīšanas procesa virsuzraudzību. Turpinot iesākto apjomīgo darbu pie funkciju nodrošināšanai nevajadzīgo objektu nodošanas, ministrija 2018.gadā ir nodevusi 19 nekustamos īpašumus (54 objektus) valsts dibinātu augstskolu – atvasinātu publisku personu īpašumā vai Finanšu ministrijas un citu ministriju valdījumā, pašvaldību, kapitālsabiedrību, kurās ministrija ir kapitāla daļu turētāja, un privātpersonu īpašumā.

4.2. INFORMĀCIJAS TEHNOLOĢIJU ATTĪSTĪBA

21.tabula

Finanšu resursu izdevumi informācijas tehnoloģiju attīstībai un uzturēšanai izglītībā

Budžeta programma / apakšprogramma	Apstiprināts likumā, plāns 2018. gadam (ar izmaiņām), EUR	Budžeta izpilde pārskata periodā EUR
------------------------------------	---	--------------------------------------

07.00.00 Informācijas tehnoloģiju attīstība un uzturēšana izglītībā, <i>Microsoft</i> līguma un projektu nodrošināšana	1 553 311	1 553 311
--	-----------	-----------

2018.gadā tika pabeigts grāmatvedības un resursu vadības sistēmas centralizācijas projekts, lai nodrošinātu centralizētu ministrijas un tās padotības iestāžu budžeta plānošanas, grāmatvedības un personāla pārvaldības informācijas apriti un mazinātu administratīvo slogu. Projekts pabeigts ar datu un informācijas analīzes moduļa ieviešanu.

Ministrijas resorā turpināta dokumentu vadības sistēmas centralizācija kā rezultātā centralizēto DVS izmanto ministrija, Izglītības kvalitātes valsts dienests, Valsts izglītības attīstības aģentūra, Studiju un zinātnes administrācija, Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra, kas ir 75% resorā strādājošo, nodrošinot ērtu un ātru dokumentu apriti elektroniskā formā. Nodrošināta e-adreses ieviešana resorā. Īstenojot Valsts izglītības informācijas sistēmas (VIIS) uzturēšanas līguma vadību, nodrošināta sistēmas uzturēšana un pilnveide. 2018.gada maijā noslēgts jauns līgums par Valsts izglītības informācijas sistēmas VIIS produkcijas atbalsta pakalpojumu sniegšanu. Īstenojot VIIS uzturēšanas līguma vadību, nodrošināta sistēmas uzturēšana un pilnveide. 2018.gada 29.maijā pieņemti MK noteikumu Nr.301 "[Psihologu noteikumi](#)", izveidots Psihologu reģistrs, kas atbilstoši normatīvajam regulējumam, no 2019.gada 1.janvāra būs VIIS sastāvdaļa. Psihologu reģistrā nodrošināta VIIS funkcionalitāte atbilstoši minētajiem noteikumiem, kā arī nodrošināta datu saņemšana no Iedzīvotāju reģistra un Sodū reģistra. Tāpat papildinātas VIIS iespējas, piemēram, iekļauta informācijas uzskaitē par izglītojamajiem, kuri atgriežas no citas valsts un turpina vai uzsāk mācības Latvijā, pilnveidotas datu apmaiņas iespējas un starpresoru vienošanās ietvaros izveidotas jaunas datu apmaiņas ar vairākām pašvaldībām un valsts institūcijām. Kopējais iestāžu skaits, ar kurām realizēta datu apmaiņa, 2018.gadā sasniedza 80 iestādes. Pieņemti grozījumi MK 2010. gada 17. augusta noteikumos Nr.788 "Valsts izglītības informācijas sistēmas saturs, uzturēšanas un aktualizācijas kārtība", kas paredz, ka Valsts izglītības informācijas sistēmā uzkrāj ziņas par centralizēto eksāmenu vērtējumiem un, izmantojot vienoto uzņemšanas sistēmu, dati par centralizēto eksāmenu vērtējumiem ir pieejami Latvijas augstskolām.

2019.gadā plānots turpināt VIIS sistēmas uzturēšanu un pilnveidi esošā līguma ietvaros. Jau šobrīd ir veikta biznesa procesu analīze un izstrādāti darba uzdevumi izmaiņu ieviešanai, piemēram, paredzēts izstrādāt izglītojamā vērtējumu ievades un uzkrāšanas funkcionalitāti visos vispārējās izglītības mācību priekšmetos, kuri norādīti vispārējās un profesionālās vidējās izglītības dokumentā; izveidot jaunu mērķdotācijas aprēķina moduli pašvaldību izglītības iestādēm, kurā lietotāja noteiktā periodā tiek aprēķinātas mērķdotācijas pašvaldību izglītības iestādēm, izmantojot VIIS atskaitēs fiksētos datus, kā arī sistēmā ievadītos datus; iekļaut mērķdotācijas aprēķina modelēšanas moduli pašvaldību izglītības iestādēm, kurā varēs izgūt mērķdotācijas aprēķina modelēšanas pašvaldību izglītības iestādēm failus. Nodrošināta Nacionālās zinātniskās darbības informācijas sistēmas (NZDIS) uzturēšana un attīstība. Visas zinātniskās institūcijas pārskatus pirmo reizi par zinātnisko darbību iesniedza elektroniski Nacionālajā zinātniskās darbības informācijas sistēmā. Zinātnisko institūciju reģistra un zinātniskās darbības rezultātu dati publicēti Latvijas atvērto datu portālā..

Veikta iepriekš pabeigto projektu, tādu kā "Vienota nacionālas nozīmes Latvijas akadēmiskā pamattīkla zinātniskās darbības nodrošināšanai izveide" un "Valsts izglītības informācijas sistēmas funkcionalitātes papildinājumu izstrāde un ieviešana", "Valsts pārbaudījumu informācijas sistēma" rezultātu uzturēšana.

2018. gada 16. maijā ministrija noslēdza līgumu ar Centrālo un finanšu un līgumu aģentūru par projekta "[VIIS attīstība – izglītības monitoringa sistēma](#)" (projekta ID. Nr. 2.2.1.1./17/I/19) īstenošanu. Projekta ietvaros paredzēts veikt VIIS pilnveidojumu izstrādi, nodrošinot trīs būtiskāko mērķu sasniegšanu: 1) nodrošināt pielāgojamu un centralizētu izglītības kvalitāti raksturojošo rādītāju apkopošanu un uzkrāšanu izglītības kvalitātes monitoringa vajadzībām; 2) nodrošināt izglītības kvalitāti un tās izmaiņu raksturojošās informācijas pieejamību dažādu sabiedrības grupu vajadzībām un 3) uzlabot valsts pārvaldes efektivitāti, pilnveidojot ministrijas resora pamatdarbības procesus VIIS datu apstrādē un kvalitātes nodrošināšanā. Projekts kopējās attiecināmās izmaksas ir 1 milj. eiro (85% ERAF, 15% valsts budžeta finansējums) un to īsteno līdz 2021. gada 15. maijam (36 mēneši) kopā ar sadarbības partneriem - Valsts zemes dienestu un Centrālo statistikas pārvaldi. 2018. gadā projektā nokomplektēts

projekta vadības personāls atbilstoši projektā paredzētajam, organizēts un veikts iepirkums par konsultantu atbalsta pakalpojumu iegādi projektā. Noslēgtā līguma ietvaros sagatavota tehniskā specifikācija VIIS pilnveidojumu izstrādei un ieviešanai, kuras saskaņošanu paredzēts noslēgt 2019. gada sākumā. Tāpat projektā 2018. gadā nodrošināta sadarbība ar sadarbības partneriem un sadarbības līgumu saskaņošanu.

2019. gadā projekta ietvaros plānots iegādāties nepieciešamās licences VIIS pilnveidojumu izstrādei atbilstoši tehniskajai specifikācijai, organizēt un veikt iepirkumu par VIIS pilnveidojumu izstrādi un ieviešanu, kā arī uzsākt VIIS pilnveidojumu izstrādes un ieviešanas darbus.

Ministrijas informācijas tehnoloģiju infrastruktūra izvietota trīs dažādos punktos – ministrijā un divos dublētās datu centros. Infrastruktūra paredzēta ministrijas darbības nodrošināšanai un padotības iestāžu informācijas sistēmu darbības nodrošināšanai. 2018. gadā ministrijas infrastruktūrā izvietotas trīs jaunas padotības iestāžu pārziņā esošas sistēmas - Atbalsta pasākumu uzskaites informācijas sistēma (APUIS), E-mācību sistēma un Mācību resursu krātuve.

Nodrošināta ministrijas izveidotā Akadēmiskā datu pārraides tīkla darbība, dodot iespēju Latvijas zinātniekiem veikt ātru lielu akadēmisko datu apmaiņu starp universitātēm un zinātniskajām institūcijām, kā arī nodrošināts to savienojums ar Eiropas akadēmisko tīklu GEANT, bet akadēmiskā tīkla koplietošanas datu centrā lietotāji var izvietot savas skaitļošanas iekārtas un izmantot citus datu centra resursus.

V PĒTĪJUMI UN IEKŠĒJAIS AUDITS

5.1. Pētījumi

22.tabula

Ministrija 2018.gadā veikusi šādus pētījumus:

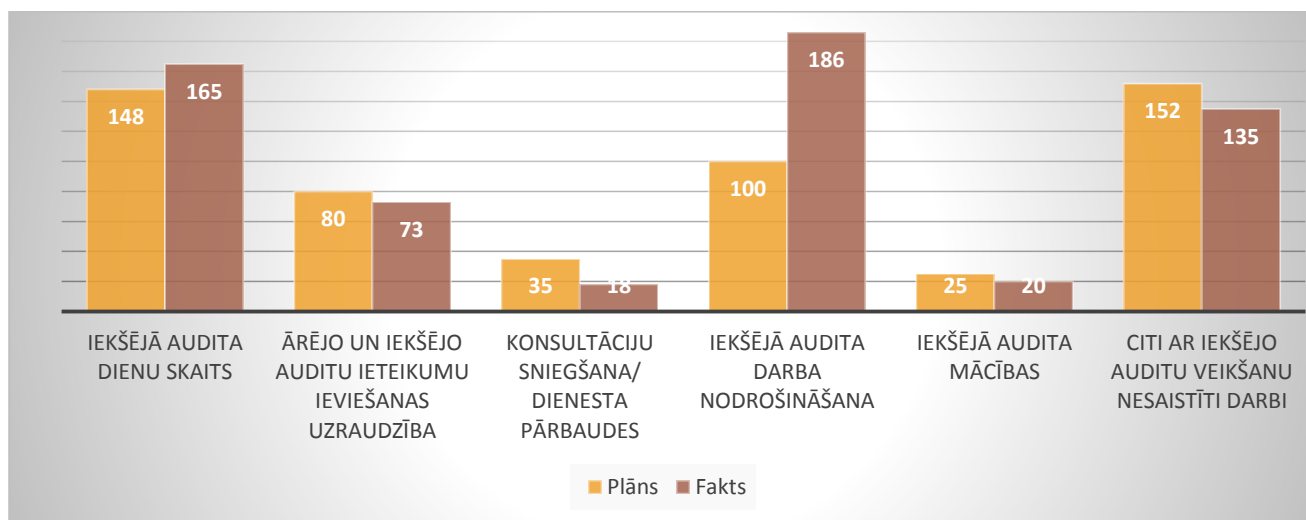
Pētījums	Mērķis	Galvenie rezultāti	Pētījuma veicējs, summa
Latvijas zinātnieku diaspora: sadarbības tīkli un iespējas	Analizēt Latvijas zinātnieku diasporas sadarbību, lai labāk izprastu Latvijas un Latvijas izcelsmes zinātnieku sadarbības tīklus, sadarbības formas un produktīvas sadarbības priekšnoteikumus.	Izstrādāti ieteikumi sadarbības veicināšanai starp Latvijas un Latvijas izcelsmes zinātniekiem diasporā un zinātniekiem Latvijā. Pētījums tiek īstenots ERAF projektā Nr.: 1.1.1.5/17/I/002 “Integrētie nacionālā līmeņa pasākumi Latvijas pētniecības un attīstības interešu pārstāvības stiprināšanai Eiropas pētniecības telpā”.	LU Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūta Diasporas un migrācijas pētījumu centrs.
Pētījums par augstākās izglītības pārvaldību sadarbībā ar Pasaules Banku	Latvijas augstākās izglītības modernizācijai atbilstošas augstskolu pārvaldības izveide.	Vispusīgi izvērtēta Latvijas augstākās izglītības institūciju pārvaldība, ņemot vērā Eiropas valstu praksi un kvalitātes standartus, nodrošinātas ekspertu diskusijas un konsultācijas, izvērtēta augstskolu iekšējā pārvaldība.	Pasaules banka. Pētījums īstenots ESF projekta Nr. 8.3.6./16/I/001 “Dalība starptautiskos izglītības pētījumos” ietvaros.

Valsts valodas politikas attīstības 2015. - 2017. gadā novērtējums	Izvērtēt Valsts valodas politikas atbilstību 2015.– 2017. gadā atbilstoši Valsts valodas politikas pamatnostādņēs 2015.- 2020. gadam definētajiem rīcības virzieniem, identificējot svarīgākos paveiktos pasākumus.	Izstrādāts ekspertīzes ziņojums par valsts valodas politikā plānoto un sasniegto laika posmā no 2015. – 2017. gadam. Sagatavots ekspertīzes ziņojumspār Valsts valodas politikas pamatnostādņu 2015.– 2020. gadam īstenošanas novērtējuma kopsavilkumu.	SIA "Dynamic University".
--	---	---	---------------------------

5.2. Iekšējais audits

2018. gadā Izglītības un zinātnes ministrijā tika nodrošināti audita izpildes kvalitātes elementi: patiesums, pilnīgums, efektivitāte, savlaicīgums, sadarbība. Regulāri veikta audita ārpalpojumu kvalitātes uzraudzība, komentēti auditoru iesniegtie ziņojumi. Veikts visu ministrijas padotībā esošo izglītības iestāžu un atsevišķu filiāļu un struktūrvienību apmeklējums klātienē, lai novērtētu riskus. Centralizēta iekšējā audita funkcija.

2018. gada plāna izpilde (dienas):

2018. gadā izstrādāti 8 audita ziņojumi, 41 revīzijas ziņojums (zinātne), veiktas 7 dienesta pārbaudes. Notika darbs ar 10 Valsts kontroles revīzijām.

23.tabula

Veiktie auditi 2018.gadā

Eiropas Savienības programmas „Erasmus+” administrēšana
Iekšējais audits sistēmai "Jaunatnes politika un pārvalde"
Valsts pārvaldes uzdevumu deleģēšanas iekšējais audits
Iekšējais audits sistēmai "Latvijas Zinātņu akadēmijas darbības lietderība "

- Izglītības un zinātnes ministrijas sistēmu audits “Vispārējās izglītības pedagogu nodarbinātības politika”
- Izglītības un zinātnes ministrijas sistēmu audits “sporta politika”
- Sociālās korekcijas izglītības politikas un pārvaldes audits
- Padotības iestādes Priekuļu tehnikums vispārējā un finanšu vadība
- Zvērināta revidenta pakalpojumi- zinātnisko institūciju zinātnes bāzes finansējuma piešķiršanai iesniegto atskaišu atbilstības pārbaude un ziņojumu sagatavošana par zinātniskajām institūcijām piešķirtā bāzes finansējuma izlietojumu
- Zvērināta revidenta pakalpojumi- augstākās izglītības iestādēm finansējuma piešķiršanai iesniegto atskaišu atbilstības pārbaude un ziņojumu sagatavošana par tām piešķirtā finansējuma izlietojumu

VI PERSONĀLS

2018.gadā ministrijā vidēji bija 228 amata vietas. Ministrijas 2018.gada Rīcības plānā izvirzīto mērķu īstenošanā faktiski piedalījās vidēji 191 nodarbinātais. Pārskata periodā ministrijas kolektīvā darbu sāka 25 jauni darbinieki, darbu ministrijā pārtrauca 27 darbinieki. 2018.gadā ministrijas personāls ir nomainījies vidēji par 22,8 %. Nodrošinot labu pārvaldību, civildienesta uzdevumu efektīvu izpildi un veicinot ierēdņa kvalifikācijas izaugsmi, no citām iestādēm uz ministriju 2018.gadā pārcelti trīs valsts civildienesta ierēdņi.

Lai īstenotu ministrijas Rīcības plānā 2018.gadam noteikto uzdevumu izpildi saistībā ar personālu, ieguldīts darbs augsti kvalificētu darbinieku piesaistē, jauno darbinieku adaptācijā, esošo darbinieku motivēšanā, attīstībā un profesionālajā pilnveidē. Ministrijas nodarbinātie savu profesionālo kvalifikāciju paaugstināja, piedaloties konferencēs,ursos, semināros gan Latvijā, gan ārvalstīs. Darbiniekiem tika piedāvātas Valsts kancelejas, Valsts administrācijas skolas un citu institūciju organizētās mācību iespējas. Zināšanu papildināšanai un pieredzes pilnveidošanai ministrijas darbiniekiem, kuri pārvalda svešvalodas, piedāvātas kvalifikācijas paaugstināšanas iespējas arī ārvalstīs, piedaloties semināros un konferencēs. Rezultātā tika sekmēta personāla profesionālā izaugsme un darba efektivitāte. Pārskata periodā 95% ministrijā nodarbināto ir augstākā izglītība.

Lai veicinātu ministrijas darbības efektivitāti un nodrošinātu ministrijas resursu racionālu izmantošanu, ministrijā 2018.gadā reorganizēts Izglītības departaments, proti, Izglītības departamenta funkcijas tika sadalītas starp diviem departamentiem, kā rezultātā tika izveidots jauns Profesionālās un pieaugušo izglītības departaments.

Pārskata periodā ministrijā strādāja 22,3% vīrieši un 77,7% sievietes. Personāla vidējais vecums 2018.gadā bija 43 gadi. Lielākoties ministrijā strādāja darbinieki vecuma grupā no 30 līdz 39 gadiem, proti, 34%. Savukārt vecuma grupā no 20 līdz 29 gadi strādāja 10,2%, vecuma grupā no 40 līdz 49 gadi – 25,6%, vecuma grupā no 50 līdz 59 gadi – 21,4%, vecuma grupā no 60 līdz 69 gadi – 8,4%, vecumā virs 70 gadiem – 0,4%.

Ministrijas mērķis saistībā ar personāla darbības pilnveidi ir paaugstināt personāla kvalifikāciju un veidot motivētu, darba devējam lojālu darba kolektīvu. Ministrija ir pārliecināta, ka, ja darbinieks jutīs, ka viņa ieguldītais darbs un laiks tiešām tiek novērtēts un uztverts kā kas vairāk par vienkārši sava amata pienākumu veikšanu ministrijas kopējo mērķu sasniegšanā, pieaugs motivācija un sava personīgā pienesuma apzināšanās.

VII KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

7.1. SABIEDRĪBAS IZGLĪTOŠANA UN INFORMĒŠANA

Informējot un izglītojot sabiedrību par ministrijas atbildībā esošo jomu politikas veidošanu, ministrija izmanto dažādus komunikācijas kanālus un veidus: nodrošina individuālas konsultācijas Informācijas centrā, veido mediju attiecības, aktuālo informāciju publicē ministrijas tīmekļvietnē, īsteno aktīvu komunikāciju sociālajos tīklos, organizē diskusijas, seminārus un citus informēšanas un izglītošanas pasākumus.

2018. gadā īstenoti plaši informatīvi pasākumi par jaunajām pirmsskolas izglītības vadlīnijām un pamatzglītības standartu. Ministrijas populārākie komunikācijas temati šajā periodā saistīti ar jaunā mācību satura un mācīšanās pieejas ieviešanu: ziņas par to, ka valdība apstiprina jaunās pirmsskolas izglītības vadlīnijas sasniegusi vairāk nekā 29 tūkstošus sociālo tīklu lietotājus, ziņu par pamatzglītības standarta ieviešanu - vairāk nekā 14 tūkstošus lietoājus. Regulāri sniegtas telefoniskas un rakstiskas atbildes uz nacionālo un reģionālo mediju, interneta portālu un ziņu aģentūru jautājumiem par visām ministrijas kompetencē esošajām jomām, organizētas intervijas TV un radio. Sagatavotas un sniegtas 570 atbildes uz mediju jautājumiem, sagatavotas 295 preses relīzes, notikusi 21 preses konference/mediju brīfingi par aktuāliem notikumiem un lēmumiem.

Sadarbībā ar Sporta departamentu tika rīkots konkurss “Gada sporta skolotājs 2018”, popularizējot aktīvu un veselīgu dzīvesveidu un veicinot sporta skolotāju prestiža paaugstināšanu. Lai popularizētu konkursu, izveidota sadarbība ar Lattelecom Rīgas maratona organizētājiem, Sporta Avīzi un LTV Sporta studiju.

Sagaidot Latvijas 100. dzimšanas dienu, ministrija izveidoja izstādi “Izglītības un zinātnes ministru fotostāsti Latvijas simtgadei”, kas atspoguļo izglītības un zinātnes ministru ieguldījumu laika nogrieznī pēc Latvijas neatkarības atgūšanas – sākot no 1990. gada līdz mūsdienām. Izstāde tika izvietota Latvijas skolās, kuras izteica vēlmi savus skolēnus iepazīstināt ar šo Latvijas vēstures šķautni un tās personībām.

Ministrijas Informācijas centrs nodrošināja klātienē konsultācijas apmeklētājiem, sniedza atbildes uz jautājumiem gan pa tālruni, gan e-pastā, gan klātienē. Informācijas centrā ikdienā pieejami informatīvie materiāli par izglītības, zinātnes, sporta, valsts valodas un jaunatnes nozares aktualitātēm. Pilsoņi, nepilsoņi un ārvalstnieki te varēja pieteikties arī valsts valodas eksāmenam un saņemt valsts valodas apliecību.

7.2. SADARBĪBA AR NEVALSTISKO SEKTORU

Ministrijai un tās padotības iestādēm izveidojusies veiksmīga sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām, īstenojot kopīgus projektus, izstrādājot normatīvos aktus un to grozījumus, strādājot darba grupās un tādējādi veicinot gan nevalstiskā sektora līdzdalību lēmuma pieņemšanas procesos, gan sekmējot informācijas apmaiņu un sociālo dialogu.

2018. gadā sadarbībā ar sociālajiem un sadarbības partneriem - Latvijas izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrību, Latvijas Pašvaldību savienību, pašvaldību izglītības pārvaldēm, pašvaldību speciālajām internātskolām, biedrību “Latvijas Vecāku kustība”, iesaistītajām ministrijām, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju, skolu un pirmsskolas izglītības iestāžu pārstāvjiem ministrija izstrādāja grozījumus Izglītības likumā un Vispārējās izglītības likumā. Lielu ieguldījumu starpinstitucionālajā darba grupā izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām sniedzamo pakalpojumu izmaksu modeļa izstrādei sniedza Latvijas Autisma apvienība.

Valsts izglītības satura centra īstenotā projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” organizētajā vispārējās izglītības mācību satura un pieejas sabiedriskajā apspriešanā četru mēnešu laikā kopumā

tika saņemti gandrīz 900 priekšlikumi no skolām un augstskolām, valsts iestādēm, pašvaldībām, kā arī 23 biedrībām, kuru vidū 3 vecāku biedrības. *Skola2030* projektu VISC īsteno sadarbībā ar Daugavpils Universitāti, Latvijas Universitāti, Latvijas Sporta pedagogijas akadēmiju, Liepājas Universitāti, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju, Latviešu valodas aģentūru, Strazdumuižas internātvidusskolu – attīstības centru vājredzīgiem un neredzīgiem bērniem, kā arī ar pašvaldībām, kuru izglītības iestādes piedalās mācību satura aprobācijā.

Profesionālajā izglītībā veiksmīgi īstenots sociālais dialogs, nodrošinot profesionālās izglītības sasaisti ar darba tirgu. Sadarbībā ar Latvijas Darba devēju konfederāciju (LDDK) un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību tiek pilnveidotas pieejas un tiesiskā bāze DVB mācību ieviešanā Latvijā. Dialogā ar ministriju nozaru ekspertu padomes (NEP), kuru darbu koordinē LDDK un Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome, tiek nodrošināta DVB mācību kvalitāte, raugoties, lai izglītojamie praktizētos un gūtu pirmo darba pieredzi atbilstošos uzņēmumos.

Sadarbībā ar Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru ministrija īsteno ES Erasmus+ programmas līdzfinansēto projektu “Jaunu pieeju izmēģināšana praksē vadītājiem skolās un uzņēmumos darba vidē balstītās mācībās (TTT4WBL)”. Sadarbībā ar Profesionālās izglītības biedrību (PIB) uzsākta sadarbība profesionālās izglītības attīstības jautājumos, veicinot arī lielāku izglītojamo iesaisti profesionālās izglītības politikas pieeju pilnveidē.

Augstākajā izglītībā uz zinātnē turpinājās sekmīga sadarbība ar Rektoru padomi, Latvijas Universitāšu asociāciju, Valsts zinātnisko institūciju asociāciju, Latvijas Zinātņu akadēmiju, Latvijas Darba devēju konfederāciju, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienību, Latvijas Studentu apvienību, Latvijas Jauno zinātnieku asociāciju u.c.

Profesionālo kvalifikāciju atzīšanas jomā būtiska ir sadarbība ar citām ministrijām, profesionālajām asociācijām Latvijā, kā arī Eiropas Komisiju un ārvalstu kompetentajām institūcijām.

Diasporas nedēļas nogales skolu finansējuma sadalē un pārraudzīšanā notiek sadarbība ar diasporas organizācijām - Pasaules Brīvo latviešu apvienību (PBLA) un Eiropas Latviešu apvienību (ELA), kā arī ir noslēgti līdzdarbības līgumi par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu ar biedrību “Eiropas Latviešu apvienība”, kā arī īstenota divu vasaras nometņu diasporas jauniešiem norise.

Jaunatnes jomā nevalstiskās organizācijas aktīvi iesaistījās Strukturētā dialoga Nacionālajā darba grupā, kā arī konkursu “Latvijas Jauniešu galvaspilsēta 2019” un “Labākais darbā ar jaunatni 2018” vērtēšanas komisijās.

Sporta jomā turpinājās sekmīga sadarbība ar ilggadējiem sporta nozares sociālajiem partneriem – Latvijas Olimpisko komiteju, Latvijas Olimpisko vienību, Latvijas Sporta federāciju padomi, Latvijas Paralimpisko komiteju, Latvijas Pašvaldību savienību un Latvijas Sporta izglītības iestāžu direktoru padomi. Šo sporta organizāciju pārstāvji ir deleģējuši dalību ministrijas izveidotajās darba grupās un komisijās, radot priekšnoteikumu konstruktīvai sadarbībai un sniedzot ieguldījumu 2018.gadā paveikto pasākumu izpildes procesā. Par būtiskāko valsts iestāžu un NVO sadarbības platformu ir uzskatāma Latvijas Nacionālā sporta padome. Atsevišķos jautājumos sadarbība ir notikusi tiešā veidā ar kādu no 87 atzītajām sporta federācijām.

VIII 2019. GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

2019.gadā turpināsies 2018.gadā sāktu reformu, projektu un pasākumu īstenošana kvalitatīvas, mūsdienīgas un 21.gadsimta prasībām atbilstošas izglītības ieviešanā. Vispārējā izglītībā tiks izstrādāts jaunais vispārējās vidējās izglītības standarts un no 2019.gada 1.septembra sāksies jaunā mācību satura un pieejas ieviešana pirmsskolā. Tiks pabeigta digitālo mācību līdzekļu izstrāde pirmsskolai un sākumskolai, turpināsies mācību metodisko līdzekļu izstrāde pamatzglītībai un vidējai izglītībai, kā arī pedagogu profesionālās kompetences pilnveide. Atbalsts ietver pasākumus jaunā satura ieviešanai, tostarp lingvistiski neviendabīgā vidē, nodrošinot pakāpenisku pāreju uz mācībām valsts valodā un jaunā satura īstenošanu skolās no 2020.gada 1.septembra.

Lai īstenotu pedagogu darba samaksas pieauguma grafikā noteikto pedagogu zemāko mēneša darba algas likmi, turpināsies pedagogu darba samaksas sistēmas pilnveide, veicot normatīvo aktu izmaiņas

saistībā ar pedagogu darba samaksas sistēmu un mērķdotācijas sadales kārtību pašvaldībām. Notiks arī vispārējās izglītības satura normatīvās bāzes pilnveide un vispārējās izglītības iestāžu institucionālās izcilības attīstība, kā arī konsultāciju sniegšana pašvaldībām par skolu tīkla sakārtošanu. Lielu uzmanību ministrija turpinās pievērst iekļaujošās izglītības principa īstenošanai, rūpējoties par vispārējās izglītības iestāžu nodrošinājumu atbilstoši izglītojamo speciālajām vajadzībām, kā arī pilnveidojot speciālās izglītības iestāžu un vispārējās izglītības iestāžu speciālās izglītības klašu (grupu) finansēšanas kārtību. 2019.gada uzdevums – 2020. gada valsts budžeta izstrādes procesā panākt finansējuma palielinājumu atbalsta pasākumiem izglītojamo ar speciālām vajadzībām iekļaušanai vispārīgajās skolās.

Eiropas skolu sadarbības tīkla *eTwinning* ietvaros īpašs uzsvars tiks likts uz daudzveidīgu kvalitatīvu mācību organizēšanu pedagogiem ar mērķi veicināt jaunu un inovatīvu tēmu apguvi, piemēram, virtuālās realitātes, programmēšanas un robotikas apguvi. *eTwinning* piedāvās mācību iespējas augstskolu pedagogijas studentiem.

Ministrija turpinās īstenot 2018.gadā sāktu projektu “Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana”, 2019.gadā liekot uzsvāru uz mērķsadarbības pasākumu īstenošanu, analītiskās kapacitātes stiprināšanu un izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas apraksta izstrādi, kas aptvers visus izglītības līmeņus. Tāpat plānots uzsākt vismaz 2 nacionālā līmeņa pētījumus par izglītības monitoringa jautājumiem.

Profesionālajā izglītībā turpināsies satura reforma un elastīgu pieeju veicināšana izglītības un mācību procesā - izglītības programmu modularizācija, mācību rezultātu novērtēšana, pārveidšana un atzīšana dažādos kontekstos, kā arī izglītības un darba vides tuvināšana, uzlabojot prakšu kvalitāti un pilnveidojot darba vidē balstītās mācības. Tiks stiprināta profesionālās izglītības kompetences centru kapacitāte reģionālās attīstības un mūžizglītības kontekstā. Norisināsies aktīva profesionālās izglītības iestāžu audzēkņu sagatavošana dalībai jauno profesionāļu meistarības konkursā WorldSkills, kas 2019.gadā notiks Kazanā. Uzsākta gatavošanās arī nacionālajam jauno profesionāļu meistarības konkursam SkillsLatvia 2019.

Augstākajā izglītībā tiks ieviesta augstākās izglītības kvalitātes monitoringa sistēma, pārskatīta akadēmiskās karjeras un doktora studiju un promocijas sistēma. Ministrija turpinās nacionālā līmeņa izglītības kvalitātes pētījumus, tiks ieviesti asistenta pakalpojumi augstākajā izglītībā. Plānots turpināt trīs pilāru finansēšanas modeļa ieviešanu. Tiks pilnveidota studējošo kredīvēšanas sistēma ar mērķi nodrošināt augstākās izglītības pieejamību.

2019.gadā studiju virzienu akreditāciju augstskolās veiks tikai EQAR reģistrētas aģentūras, un Latvijas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas sistēma funkcionēs atbilstoši ESG prasībām, kas palielinās uzticamību Latvijas augstākajai izglītībai un iegūtajiem diplomiem.

Zinātnē 2019. gadā tiks sākts zinātnisko institūciju darbības starptautiskais novērtējums. Tā rezultātā iegūtais vērtējums sniegs objektīvu un kvalitatīvu analīzi, kā arī zinātniskās darbības uzlabošanas rekomendācijas, vienlaikus nodrošinot uz pierādījumiem balstītu lēmumu pieņemšanu, plānojot publiskā finansējuma investīcijas zinātniskajā institūcijās. Tas veicinās zinātnes izcilību, mazinās resursu sadrumstalotību, kā arī nodrošinās Latvijas tautsaimniecībai nepieciešamās zināšanas un tehnoloģijas ekonomiskajai attīstībai.

2019. gada februārī Rīgā notiks Baltijas jūras valstu Zinātnes dienas, kuras ietvaros tiks risināti sabiedrībai svarīgi jautājumi ilgtspējīgas attīstības, vides aizsardzības un demokrātijas jautājumus. Baltijas Universitātes programma (BUP) programma apvieno apmēram 225 universitātes un augstskolas Baltijas jūras sateces baseinā.

Sporta jomā 2019.gadā aktuāli jautājumi būs sporta speciālistu sertifikācijas sistēmas reforma, paaugstinot prasības darbam sporta jomā un veicinot sporta speciālistu profesionālo pilnveidi; darba uzsākšana pie jaunas sporta stratēģijas turpmākiem gadiem izstrādes, sporta nozares finansēšanas stratēģijas izvērtēšana (tai skaitā attiecībā uz prioritāri atbalstāmu sporta veidu noteikšanu augstu sasniegumu līmenī) un priekšlikumu sagatavošana tās pilnveidei; sporta nozares normatīvā regulējuma pilnveide.

2019.gadā turpināsies jaunatnes lietu speciālistu un jaunatnes darbinieku profesionālā pilnveide - mācības, metodiskās tikšanās, pieredzes apmaiņas un informatīvie izbraukumi. Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros tiks sniegts atbalsts pašvaldību un jaunatnes organizāciju projektiem un darbības nodrošināšanai, organizējot četrus projektu konkursus, no tiem

divus – pašvaldībām un divus – jaunatnes organizācijām. Tāpat tiks sniegts atbalsts sadarbības stiprināšanai ar diasporas jauniešiem. Turpināsies projekts «TU.ESI.LV» un Youth Wiki, kā arī projekts par Strukturētā dialoga procesa ieviešanu Latvijā. Sadarbībā ar radio pieci.lv tiks nodrošinātas izbraukuma tiešraides reģionos par jauniešiem aktuālām tēmām, notiks konkurss “Latvijas Jauniešu galvaspilsēta 2020”.

Tiks īstenots īpašs individuālais darbs ar esošajiem un potenciālajiem sadarbības partneriem programmu “Erasmus+: Jaunatne darbībā” un “Eiropas Solidaritātes korpuss” ietvaros. Tiks organizēti programmu projektu pieteikumu konkursi. Lai atbalstītu projektu iesniedzējus, tiks organizēti dažādi atbalsta pasākumi un mācības, kā arī sniegtas individuālas konsultācijas.

2019. gadā jauniešu NEET situācijā izglītības un nodarbinātības veicināšanai tiks īstenots projekts “PROTI un DARI!”. Stiprinot latviešu valodas lomu, 2019. gadā latviešu ģimenēm 29 valstīs tiks nodrošināta latviešu valodas apguve tālmācības Classflow vidē, tiks publicēts pētījums “Latviešu valodas prasmes kvalitāte pieaugušajiem” un izdota vārdnīca “Latviešu uzvārdi arhīvu materiālos – Kurzeme, Zemgale, Sēlija”.

2019. gadā ES programmas Erasmus+ projekta “Nacionālie koordinatori Eiropas programmas īstenošanai pieaugušo izglītībā” ietvaros ekspertu grupa, iesaistot pieaugušo izglītības ekspertus un sociālos partnerus, izstrādās “Prasmju pilnveides ceļvedi” - ieteikumus pieaugušo mācīšanās darba vietā (DVB pieaugušajiem) īstenošanai, neformālajā izglītībā iegūto prasmju novērtēšanas sistēmas pilnveidei, kā arī izstrādās ieteikumus neformālās izglītības programmu izstrādei un licencēšanai.

2019.gadā tiks turpināts atbalsts talantu attīstībai un iekļaujošai izglītībai, galvenokārt attīstot kompetences STEM jeb tehnoloģiju un zinātņu mācību priekšmetu jomā. Tas ir būtisks atbalsta instruments fizikas apguvei skolās, ņemot vērā, ka 2018./2019.mācību gads ir pasludināts par Fizikas gadu, ko plānots noslēgt ar Eiropas fizikas olimpiādi Latvijā no 2019. gada 31.maija līdz 4.jūnijam.

2019. gada pavasarī Latvijas skolās notiks starptautiskais matemātikas un dabaszinātņu izglītības tendenču pētījums 4. klasēm IEA “TIMSS”. Vasarā tiks publiskoti starptautiskā mācību vides pētījuma OECD “TALIS 2018” rezultāti. Šajā pētījumā piedalījās 2314 skolotāji no 135 Latvijas skolām. Savukārt 2019. gada beigās paziņos pasaulē prestižākā starptautiskā skolēnu novērtēšanās pētījuma OECD “PISA 2018” pirmie rezultāti. Latvijā šajā pētījumā piedalījās aptuveni 8 tūkstoši skolēnu no 352 skolām. Paralēli notiks gatavošanās vairākiem citiem pētījumiem, tostarp OECD PIAAC. PIAAC ir visaptverošākais starptautiskais instruments, kas nodrošina iespēju izvērtēt pieaugušo profesionālās kompetences, kā arī salīdzināt tās starptautiskā kontekstā. Latvija šajā pētījumā piedalīsies pirmo reizi, līdz šim tāda mēroga mūsu sabiedrības izglītības un prasmju pētījums nav veikts.

Arī 2019. gadā ministrija nodrošinās Latvijas aktīvu dalību ES un Centrālāzijas izglītības platformas pasākumos. Jāatzīmē, ka platformas II fāze noslēgsies 2019. gadā martā, un paredzams, ka 2020. gadā Eiropas Komisija nāks klajā ar priekšlikumu nākamā posma iniciatīvai ES un Centrālāzijas valstu sadarbībai izglītībā. Arī 2019. gadā ministrija īsteno projektus “Atbalsts izglītības jomas reformām un sadarbības veicināšanai ar Centrālāzijas valstīm”, saņemot Ārlietu ministrijas finansējumu no 2019. gada attīstības sadarbības budžeta.

2019. gadā Latvija būs prezidējošā valsts Eiropas Universitātes institūtā (EUI). Šajā laikā Latvija vadīs EUI Augstās valdes un Budžeta komitejas sanāksmes, kā arī Stratēģisko komiteju, kuras uzdevumi saistīti ar EUI darbības stratēģijas izvērtēšanu un izpildes uzraudzību. 2018./2019. akadēmiskajā gadā EUI šobrīd studē 5 doktorantūras studenti no Latvijas, nākamajā akadēmiskajā gadā studijas uzsāks vēl 2 studenti no Latvijas.

2019. gadā plānots parakstīt Latvijas un Polijas kultūras un izglītības sadarbības programmu 2019.-2022.gadam.

2019. gada sākumā plānots valdībā iesniegt rīkojuma projektu “Par Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta līdzfinansētās programmas “Pētniecība un izglītība” koncepcijas projektu”. Pēc tā apstiprināšanas plānots noslēgt programmas līgumu starp Norvēģijas Ārlietu ministriju un Latvijas Republikas Finanšu ministriju kā vadošo iestādi, izstrādāt un iesniegt apstiprināšanai MK noteikumus par programmas ieviešanas nosacījumiem. Tāpat plānots izsludināt atklātu pētniecības konkursu un noslēgt projektu līgumus ar Cēsu, Daugavpils, Liepājas un Ventspils pašvaldībām par inovācijas centru projektu ieviešanu.

Stiprinot latviešu valodas lomu, 2019. gadā latviešu ģimenēm 29 valstīs tiks nodrošināta latviešu valodas apguve tālmācības Classflow vidē, saskaņā ar diasporas izglītības satura vadlīnijām tiks

izveidotas četras paraugprogrammas latviešu valodas apguvei diasporā; tiks izstrādātas mācību filmas un interaktīvi mācību materiāli par deviņiem latviešu gadskārtu ieražu svētkiem: Miķeļiem (Apjumībām), Veļiem, Mārtiņiem, Ziemassvētkiem, Meteņiem, Lieldienām, Ūsiņiem, Jāņiem, Mārām (Jumjiem); tiks publicēts pētījums “Latviešu valodas prasmes kvalitāte pieaugušajiem” un izdota vārdnīca “Latviešu uzvārdi arhīvu materiālos – Kurzeme, Zemgale, Sēlija”.

